Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№253 (5844)

4 НОЯБРЬ 1985 й.
ДУШАНБА

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган.
Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Зафарларимиз — Улуғ Октябрга!

ЯНГИЛИКЛАРНИ ЖОРИЙ ЭТА БОРИБ

Тошкент метрополитени хизматчиларининг КПСС XXVII съезди ва Улуғ Октябрь шарафига авж олдираётган мусобақаси якунларини Тошкент метрополитени бош инженери Ҳ. Ғ. ҒАФУРОВ шарҳлайди:

— Метрополитен коллективи КПСС XXVII съезди шарафига зарбдор вахтага туриб, йил бошидан бери план топшириғидан ташқари ярим миллиондан зиёд пассажир ташиди. Ялпи товар обороти планини ошириб бажарган ва тайёрлов-омбор харажатларини анча пасайтирган моддий-техника таъминоти хизмати (хизмат бошлиғи А. Г. Полинский), пассажирлар ташиш планини мунтазам ошириб бажараётган ва пассажирларга хизмат кўрсатиш маданиятини оширишда салмоқли даражага эришган «Чилонзор» (станция бошлиғи З. М. Собчинская), «СССР 50 йиллиги» (станция бошлиғи А. А. Хахлина), Ҳамид Олимжон (станция бошлиғи Б. Содиқов) метро станциялари метрополитенининг энг яхши бўлинмалари ҳисобланади.

— Шунингдек, навбатдаги зарбдор ўн кунликда электропоездларнинг машинистлари В. Васильев, Г. Гонцов, станция навбатчилари Ф. Аҳмадиева ва В. Чекмарева, ҳаракатдаги состав ремонтчи слесари Е. Теплов, туннель ишчиси Ҳ. Сулаймонов ва бошқалар ўзларини кўрсатишди.

Метрополитеннинг 25 ходими ўн биринчи беш йиллик топшириғини муддатидан илгари бажаришди ва ҳозирнинг ўзида ўн иккинчи беш йиллик учун шахсий ҳисобни очишди. Булар электр депосининг слесарлари Е. Сергеев, Г. Юрманов, У. Каракулов, алоқа катта электромеханиги О. Никифорова, туннель ишчиси С. Жалоловлардир.

Биз келгуси беш йилликда катта вазифаларни ҳал этмоғимиз лозим бўлади. Улардан бири Ўзбекистон линиясини поездлар ҳаракатини автоматик бошқарув қурилмалари билан жиҳозлаш, телекузатув қўлланилган ҳолда станциялар ишини бошқариш системасини жорий этиш, поездлар ҳаракати тезлигини автоматик тартибга солиш жорий қилиниб автоматика, телемеханика қурилмаларини реконструкциялаш ва бошқа бир қатор ишларни бажаришдир.

Революция йўлбошчиси номи билан аталувчи, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Эсдалик Байроғи билан тақдирланган метрополитен шаҳарда биринчилардан бўлиб, «Юксак ишлаб чиқариш маданияти ва намунали жамоат тартиби ўрнатилган корхона» унвонига сазовор бўлди. Ходимларимизнинг юксак маҳорати ва ижрочилик интизоми билангина фан-техника тараққиётининг сўнгги ютуқларини ишлаб чиқаришга жорий этиш мумкин бўлди.

Ватан метросозлигида биринчи марта Тошкент метрополитенида станциялар ва туннелларга кирувчи ҳавони камера усулида автоматик совутиш қўлланилди.

Фан-техника тараққиётини юксалтириш масалалари коллективни иқтисодий ва социал ривожлантириш комплекс планларида асосий ўринни эгаллайди. Шунингдек, метрополитенни техникавий қайта жиҳозлашнинг истиқболли планлари ишлаб чиқилди ва амалиётга татбиқ этила бошланди.

Чунончи, метрополитен хизматидан фойдаланаётган ҳамшаҳарларимиз эътибор беришган бўлса керак. Эскирган «ЕЖ—3» типидаги, метрополитенчилар эркалаб «кирпилар» деб атовчи вагонлар ўрнига янги, анча шинам, кўп сиғимли, салонига замонавий ёритгичлар ўрнатилган, яхши пардозланган, вентиляция системаси билан жиҳозланган вагонлар келтирилди.

Барча бирлаштирилган ток кучини мослаб берувчи подстанциялар диспетчер пунктидан телебошқарув режимига ўтказилди. Бу 50 навбатчи электромеханикни қисқартириш имконини берди, иқтисодий самара йилига 100 минг сўмликдан зиёдни ташкил этди.

Метрополитен рационализаторлари бу йил ишлаб чиқаришга 280 та рационализаторлик таклифини жорий этиш мажбуриятини олишган бўлиб, бундан кўриладиган иқтисодий самара 145 минг сўмни ташкил этиши керак. Улар сўзларига амал қилишаяпти. Йилнинг ўтган даврида 248 та техник ечим ишлаб чиқаришга жорий этилди.

Тезликни автоматик созлаш системасининг . тебранишларини комплекс ўлчаш, поезд радио алоқаси, поездларни автоматик бошқарув қурилмалари ишини назорат этиш имконини берувчи вагон-лаборатория жиҳозланди ва тажриба учун фойдаланишга топширилди. Вагонни лабораторияга айлантириш ишини А. Қодиров, Н. Биченко, О. Абабилова, Ш. Умаров ва бошқа тажрибали мутахассислар амалга оширишди.

Поездлар ҳаракати хавфсизлиги янада оширилиши ва гупчаклари қизиб кетган вагонлардан фойдаланишга йўл қўйилмаслиги мақсадида метрополитенчиларнинг кучлари билан метро вагонлари гупчакларининг қизиб кетишини аниқловчи мосламалар билан Чилонзор линиясини жиҳозлаш бўйича монтаж қилиш ва созлаш ишлари олиб бориляпти.

Электр подстанциялари ва тармоқлари хизмати коллективи метрополитенда электр токи сарфини автомат равишда ҳисобга олиш системасини жорий этиш бўйича ишларни тез суръатлар билан амалга оширяпти. Бу энергия сарфини оператив назорат этиш имконини беради. Бу системани жорий этиш ишларини мутахассислардан Г. Соатов, С. Тимошенко, П. Храмов, А. Ушаков бажаришяпти.

Коллективнинг муваффақиятлари ҳар бир участкада юксак уюшқоқлик ва интизом ўрнатилгани, мамлакат коммунистларининг навбатдаги анжуманини муносиб кутиб олиш учун зўр ғайрат билан меҳнат қилишга интилиш кучайгани туфайли мумкин бўлди.

ЖУРНАЛИСТЛАРНИНГ МУҲИМ ВАЗИФАЛАРИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида матбуот конференцияси

2 ноябрь куни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида навбатдаги матбуот конференцияси бўлиб ўтди. Журналистлар билан бундай учрашувлар ҳозирги куннинг энг муҳим вазифаларидан матбуот ходимларини янада кенгроқ хабардор қилиш мақсадида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети тасдиқлаган системага мувофиқ ўтказилмоқда.

Матбуот конференцияси ишида республика ва область газеталари, журналлар, Ўзбекистон ССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитети, ахборот агентликларининг раҳбарлари ва етакчи журналистлари, республика Нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси давлат комитетининг ходимлари, марказий газеталар, Марказий телевидение ва Бутуниттифоқ радиосининг ўз мухбирлари, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, область партия комитетлари ва Тошкент шаҳар партия комитетининг масъул ходимлари иштирок этдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари В. П. Анишчев тўпланганлар ҳузурида нутқ сўзлади. У фан-техника тараққиётини жадаллаштириш масалаларига бағишланиб КПСС Марказий Комитетида ўтказилган кенгаш йўл-йўриқларини бажариш соҳасида матбуот ходимлари олдида турган вазифалар тўғрисида гапириб берди. КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил апрель Пленуми ва фан-техника тараққиётига бағишланиб Марказий Комитетда ўтказилган кенгаш мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштириш ва шу асосда совет жамияти сифат жиҳатдан янги ҳолатга эришишининг кенгайтирилган концепциясини ўртага қўйганлиги ва асослаб берганлиги таъкидланди. Бу концепция КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил октябрь Пленумида муҳокама қилинган барча учта ҳўжжатни ўз ичига олади. Партиянинг янги таҳрирдаги Программаси, партия Уставига киритиладиган ўзгартишлар ҳамда СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986 — 1990 йилларга ва 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишлари лойиҳалари юксак илмий ва ғоявий-сиёсий савияси, проблемаларни ўртага қўйиш ва ҳал этишга ижодий ёндашуви, реализми, аниқ-пухта амалий йўналиши билан ажралиб туради.

Бутун мамлакатимиздаги сингари Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам партиянинг XXVII съездига зўр ғайрат билан тайёргарлик кўрмоқдалар. Саноат ва капитал қурилишда ишлар яхшиланди. Пахтакорлар Ватанга 1 миллион 700 минг тонна юқори сифатли тола бериш учун қизғин меҳнат қилмоқдалар. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, дейилди матбуот конференциясида, XVI пленумдан кейин республикада социал-иқтисодий ривожланишда, маънавий-психологик муҳитни соғломлаштиришда, халқнинг маънавий маданиятини юксалтиришда ижобий ўзгаришлар юз берганлигини уқтириб, эришилган ютуқларни мустаҳкамлаш бутун халқ хўжалигини янги янада юқори даражага кўтаришга эришишни ўзининг яқин орадаги вазифаси деб билади. Бунга илмий тадқиқотларни фан-техника тараққиётининг энг муҳим проблемаларига жамлаш орқали, илмий-техника революцияси ютуқларини социалистик хўжалик системаси афзалликлари билан узвий бирлаштириш орқали эришиш мумкин.

Мамлакатнинг йирик саноат регионни бўлган Ўзбекистон ҳозирги вақтда машиналар ва асбоб-ускуналар, приборлар ва аппаратлар, химия ва нефть химияси маҳсулотлари, енгил ва озиқ-овқат саноати маҳсулотлари, агросаноат комплекси корхоналари тайёрлаётган маҳсулотлар ва хом ашё етказиб бермоқда. Бироқ республиканинг ишлаб чиқариш ва иқтисодий потенциалидан ҳозирча етарли даражада самарали фойдаланилмаяпти. Фойдаланилмаётган резервларни очиб бериш, фан-техника тараққиётини жадаллаштиришга, ижтимоий ишлаб чиқаришни интенсивлашга, илғор тажрибани ёйишга қаратилган кўп қиррали ишларни кўрсатиб бериш — оммавий ахборот органлари ходимларининг биринчи даражали вазифасидир. Воқеалар ва ҳодисаларни чуқур таҳлил этиш, жиддий проблемаларни ўртага қўйиш ва уларни ҳал этиш йўлларини таклиф қилиш керак.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Р. Ҳ. Абдуллаеванинг конференцияда сўзлаган нутқида КПССнинг янги таҳрирдаги Программаси, КПСС Уставига киритиладиган ўзгартишлар ҳамда СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986—1990 йилларга ва 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишлари лойиҳаларини умумхалқ муҳокамасидан ўтказиш билан боғлиқ вазифалар тўғрисида гапирилди. Мазкур ҳужжатларни муҳокама этиш, пропаганда қилиш ва тушунтириш ишлари амалий, конструктив руҳда бўлиши, меҳнат коллективлари олдида турган конкрет жорий ва истиқболдаги вазифаларни ҳал этиш билан мустаҳкам боғлаб олиб борилиши кераклиги уқтириб ўтилди. Ҳозирги вақтда 1985 йил ва умуман беш йиллик планларини бажаришга оид амалий фаолият масалалари матбуот, бутун идеология фронтининг диққат марказида туриши лозим. Барча соҳаларда ишлаб чиқаришни интенсивлаш, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, тежамкорлик режимини кучайтириш, уюшқоқлик ва интизомни яхшилаш, иш услубини такомиллаштиришга, кадрларни тайёрлаш, уларни жанговар ва меҳнат анъаналари руҳида, коммунистик идеаллар руҳида тарбиялашга алоҳида эътибор бериш зарур.

Съезд арафасида, деб таъкидланди матбуот конференциясида, оммавий ахборот ва пропаганда воситалари олдига юксак талаблар қўйилмоқда. Улар муҳокаманинг умумхалқ минбарига айланиши, омма ташаббуси, фикри ва тажрибасини бирлаштириши, одамлар онгини, уларнинг психологиясини янгича шароитда ишлашга, янги-янги вазифаларни ҳал этишга сафарбар этиши керак. Коммунистлар ва партиясизлар съездолди ҳужжатларини муҳокама қилишда манфаатдорлик билан актив қатнашишларини таъминлаш, ҳар бир совет кишиси партиянинг программ мақсадлари ва вазифаларини, унинг ички ва ташқи сиёсати моҳиятини яхши билиши, жамиятни социал-иқтисодий ривожлантиришни анча яхшилашнинг, халқ фаровонлигини ошириш, социалистик Ватан куч-қудратини мустаҳкамлашнинг, унинг тинчлик ва халқлар хавфсизлиги учун муваффақиятли кураш олиб боришининг объектив зарурати эканлигини чуқур англашига эришиш муҳимдир.

Съездолди ҳужжатларини муҳокама қилиш сингари масъулиятли сиёсий кампанияда актив қатнашиш — республика барча журналистларининг бурчидир. Улар жўшқин партиявий сўз билан коммунистик жамият қуриш планларимизнинг реаллигига омманинг ғоят катта ишончи ва умидбахшлигини, юксак меҳнат ва ғоявий-ахлоқий кайфиятни вужудга келтиришга, меҳнат коллективларини партия ўртага қўйган энг муҳим вазифаларни ҳал этишга даъват қилишлари лозим. Бусиз планларни бажариш ҳақида гап бўлиши мумкин эмас. Оммавий-ахборот ва пропаганда органлари янада фаол ва собитқадамлик билан, оператив ва таъсирчан ишлашлари зарур.

Съездолди ҳужжатларини муҳокама этиш, пропаганда қилиш ва тушунтириш ошкоралик ва амалий руҳда бўлиб, уюшқоқлик ва мазмунли, ортиқча дабдаба ва шовқин-суронга йўл қўйилмаган ҳолда ўтиши, совет халқининг Коммунистик партия теварагида янада жипслашишига, меҳнаткашлар социалистик жамиятни такомиллаштириш, унинг сифат жиҳатдан янги ҳолатига эришиш вазифалари ва истиқболларини чуқур англашига кўмаклашиши лозим.

Муҳокама съездга партия ва бутун халқ тажрибаси билан бойитилган илмий асосланган таклифлар ишлаб чиқилишига кўмаклашиб, 1985 йилги давлат планлари ва социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажариш учун, ўн иккинчи беш йилликни зўр ғайрат билан бошлаш ва КПСС XXVII съездини муносиб кутиб олиш учун курашда Ўзбекистон меҳнаткашларининг ижодий ташаббуси ва активлигини янада оширишга хизмат қилади.

Р. Ҳ. Абдуллаева ва В. П. Анишчев журналистларнинг саволларига жавоб қайтардилар. **(ЎзТАГ).**

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми партия органларида кўп йил самарали ишлаганлиги учун ва туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бўлим мудирининг ўринбосари ўртоқ Альбин Михайлович **Минич**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми қурилиш индустрияси ва бинокорлик материаллари саноати базасини ривожлантириш соҳасида кўп йил самарали ишлаганлиги учун Тошкент бинокорлик материаллари илмий-тадқиқот ва лойиҳа институти директори ўртоқ Суннат Иброҳимович **Иброҳимов**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуминиг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

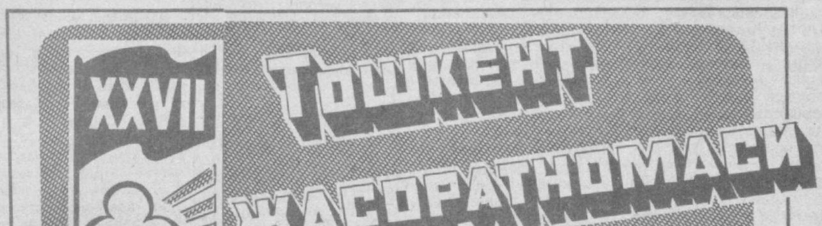

ПАХТАЗОРДАН ДАРАКЛАР № 19

„ОҚ ОЛТИН“ — ВАТАНГА

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 2 ноябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён.

ФАРҒОНА	0,98	102,99
НАМАНГАН	1,00	101,05
Тошкент	0,54	97,23
Хоразм	0,38	89,60
Сирдарё	1,00	88,96
Андижон	0,92	86,84
Сурхондарё	0,93	86,41
ҚҚАССР	0,70	84,48
Бухоро	0,43	81,82
Жиззах	0,72	77,36
Навоий	0,55	75,85
Самарқанд	0,86	71,83
Қашқадарё	0,85	61,86
Республика бўйича:	0,78	85,15

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ · ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ

ГАЗЕТАЛАРИ ВА «ГЛАВТАШПАССАВТОТРАНС» БОШҚАРМАСИНИНГ ОТАЛИҚДАГИ ОБЛАСТЛАРНИНГ ПАХТА ДАЛАЛАРИДАГИ МАТБУОТ МАРКАЗИ.

Махсус мухбирларимиз Ҳ. Икромов, А. Хатамов, Р. Нуъмонов, Т. Каримовлар Тошкент, Жиззах ва Сирдарё областларидан хабар қиладилар.

ИНСТИТУТГА МУКОФОТ

Тошкент шаҳрининг Куйбишев райони билан Тошкент областининг Сегизбоев номли совхози ўртасидаги оталиқ алоқалари йилдан-йилга кенгайиб боряпти. Ҳозиргача районнинг 60 та ташкилотидан икки мингга яқин киши бу ерда 800 тоннадан зиёд «оқ олтин» териб берди.

Бу йилги мавсумда теримчилар ишини ташкил этишни яхшилаш ва уларга қулай шарт-шароитлар яратиб бериш учун совхоз маъмурияти кўп иш қилди. Бунда Куйбишев райони бўйича пахта йиғим-терими штаби (бошлиғи Т. Ф. Крушельницкий) ҳам муносиб ҳисса қўшди. Штаб мунтазам равишда кечаги кун иш якунларини оператив кўриб чиқяпти. Эртанги кун вазифаларини аниқ белгилаб бермоқда. Меҳнатни янада яхшироқ ташкил этишнинг долзарб масалаларини ҳал этмоқда.

Терим илғорларини рағбатлантириш ва ташкилотлар ўртасидаги мусобақани уюштириш борасида ҳам кўпгина ишлар қилиняпти.

Беш кунлик якунлари бўйича район штаби йиғилишлари айниқса тантанали равишда ўтяпти. Ўтган уч беш кунликда пахта целлюлозаси илмий-текшириш институти теримчилари кўчма Қизил байроқни ўз қўлларида сақлаб турдилар. Шунинг учун ҳам бу байроқ коллективга мангу сақлаш учун берилди. Институт меҳнатчиларига яна бир мукофот берилди. Улар 1985 йил пахта йиғим-теримида КПСС XXVII съездини муносиб кутиб олиш учун ўзаро социалистик мусобақа ғолиби сифатида касаба союзлари область Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғига сазовор бўлдилар.

А. ҲИДОЯТОВ.

БАЙРАМ КАЙФИЯТИ БИЛАН

Мирзачўлдаги районлардан бири Октябрь номи билан аталади. Бунинг чуқур рамзий маъноси бор, албатта. Улуғ Октябрь социалистик революцияси ғалабаси шарофати билан бу ерда боғлар гуллаб-яшнади, посёлкалар қад кўтарди. Поёнсиз далаларни пахталар чамандек безади... Мана бир неча йилдирки, Тошкент фармацевтика институтининг тудентлари билан Жиззах областининг Октябрь районидаги Охунбобоев номли совхоз пахтакорлари ўртасидаги дўстлик тобора мустаҳкамланиб бормоқда. Йил сайин институт студентлари совхоз далаларида Ўзбекистоннинг улкан «оқ олтин» хирмонига ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшмоқдалар. Бу йил ҳам студентлар бу ерда зўр ғайрат-шижоат кўрсатмоқдалар.

Биз Улуғ Октябрнинг 68 йиллиги арафасида фармацевтика институтида бўлдик. Кечга яқин штабда студентлар бугунги нормани ҳам ошириб бажаришгани маълум бўлди. 1271 студент баракали меҳнат қиляпти. Кечки линейкада штаб бошлиғи Ў. Аҳмедов студентларни зарбдор меҳнатлари учун қутлади.

— Бу йилги терим мавсумининг ўзига хос хусусияти бор, — деди Ўзар Аҳмедович биз билан суҳбатда. — КПСС XXVII съездини муносиб меҳнат ютуқлари билан кутиб олишга бутун совет халқи қизғин тайёргарлик кўряпти. Студентларимиз ҳам жонажон партиямизнинг съездини фақат аъло ўқиш билангина эмас, балки меҳнатда ҳам зарбдорона кутиб олишга аҳму-қарор қилганлар.

Бўлажак фармацевтлар бугунгача совхоз хирмонига 12 минг 778 тонна «оқ олтин» тўкдилар.

Репортажимизнинг ниҳоясида теримда юксак кўрсаткичларга эришаётган пешқадам студентларнинг номларини қайд этиб ўтмоқчимиз. Булар — З. Боқиева, М. Бобомуродова, Н. Девяткина, М. Ҳидоятов, Р. Қаримова, Е. Соколова ва бошқалардир. Улар ҳар куни совхоз хирмонига 100 килограммдан зиёд «оқ олтин» тўкмоқдалар.

СУРАТЛАРДА: пешқадам теримчилардан бир гуруҳи; терим илғорлари Е. Пришепная, Е. Қокова, З. Боқиевалар.

ШУ КУННИНГ НАФАСИ

БУГУН ТОШКЕНТДА:

◆ «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасида Ўзбекистон, Грузия, Арманистон, Озарбайжон, Туркманистон, Тожикистон ва Қирғизистон ССР енгил саноат министрликлари трикотаж корхоналарининг маҳсулот сифатини яхшилаш ва ассортиментини кенгайтириш бўйича мутахассислар семинари ўз ишини бошлади.

◆ «Ташсантехгазмонтаж» трестининг 1-монтаж бошқармаси коллективи келгуси беш йиллик ҳисобига меҳнат қила бошлади. Социалистик мусобақага актив қўшилган бу коллектив беш йиллик топшириғини муддатидан олдин адо этиб, 25 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажарди.

ОБ-ҲАВО

● Бугун эрталаб соат 10 да Тошкентда 12 даража иссиқ бўлди. Бугун кечаси 6—8 даража, эртага кундузи 17—19 даража иссиқ бўлади.

ЎЗБЕКИСТОН ГИДРОМЕТЕОРОЛОГИЯ МАРКАЗИ ХАБАР БЕРАДИ

НОЯБРЬ ОЙИ ОБ-ҲАВОСИ

Ноябрь куз фаслининг охирги ойи бўлиб, бу пайтда температура пасайиб, ёғингарчилик кўпаяди. Бу йилнинг ноябрь ойи об-ҳавосида ҳарорат одатдагидан 1—2 даража ортиқ иссиқ бўлиши кутиляпти. Тошкент областида ойлик ўртача температура 7—9 даража иссиқ атрофида бўлади.

Бутун ой давомида ҳарорат кескин ўзгариб туради: ойнинг биринчи ярмида кунлар иссиқ бўлади, иккинчи ярмида эса совуқ кунлар бошланади. Биринчи беш кунликда қуёш чарақлаб туради — ҳарорат секин-аста ошиб боради... Кечаси 0—5 дан 4—9 даражагача, кундузи эса 10—15 дан 19—20 даражагача иссиқ бўлади.

Иккинчи беш кунликда ҳаво беқарор бўлади. Шамол кучайиб ёмғир ёғади. Кечаси температура салбий даражагача пасаяди. Учинчи беш кунликда ҳаво яна очилиб кетади. Ойнинг иккинчи ярмида ёқимли ҳаво беқарор об-ҳаво билан алмашади. Термометр симоби кечаси 3—4 даража совуқ, кундузи эса 4—6 даража иссиқни кўрсатади.

Тошкент областида ноябрь ойида бўладиган ёғингарчиликлар 29—46 миллиметрни ташкил этади. Кутиладиган ёғингарчиликлар меъёридан бирмунча ортиқ бўлади.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: ҲИСОБОТ ВА САЙЛОВЛАР

ЯНГИ ТЕХНИКАГА КЕНГ ЙЎЛ

Сермеҳнат иш жараёнларини механизациялаш ва автоматлаштириш туфайли СССР 50 йиллиги номли «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмасида йил бошидан буён уч юз ўттиздан кўпроқ киши — бутун бир цехнинг ходимларини бошқа ишга ўтказиш мумкин бўлди. Шу тариқа партия комитети маъмурият билан биргаликда ишлаб чиққан корхонани илмий-техника ва социал-иқтисодий ривожлантириш комплекс планининг муҳим бир банди бажарилди.

Коммунист В. Семич бошчилик қилаётган ишга тушириш-созлаш технология бюроси мутахассислари бу ишга салмоқли ҳисса қўшдилар. Мослаштирилган кабиналар билан жиҳозланган янги тракторларни ишлаб чиқаришга тайёрлаш чоғида мутахассислар ёрдамида автомат цехида ўн иккита токарлик автомат станоклари муддатидан илгари лойиҳадаги қувватига етказилди. Натижада маҳсулот ишлаб чиқариш кескин кўпайди.

Коммунистлардан Ю. Собитов, М. Яриков ва бошқалар ўртага қўйилган вазифаларни бажаришга ижодий ёндошдилар. Улар операцияларни бажаришга кетадиган меҳнатни камайтиришга қаратилган ўнлаб ўз рационализаторлик таклифларини жорий этишди.

Бирлашмада бўлиб ўтган партия ҳисобот-сайлов конференциясида Ю. Собитов КПСС аъзолари бўлган дўстларининг фан-техника тараққиётини жадаллаштиришга қўшаётган фаол ҳиссасини гапириб берди. Кейинги икки йил мобайнидагина, деб уқтирди у, ишлаб чиқариш цехларида уларнинг ёрдами билан учта поток механизациялашган ва битта автомат линия ишга туширилди, 74 та энг янги технология машина ускунаси, шу жумладан 14 та робот ва рақамли программа билан бошқариладиган 26 та станок ўрнатилди.

Бош технолог Л. Шабдинов, бош энергетик В. Толмачов сингари раҳбар коммунистлар шаънига кескин ва ҳаққоний танқид сўзлари айтилди. Уларнинг айби билан цехларда қиммат турадиган энг янги машина-ускуналарни ўрнатиш муддатлари бузилмоқда. Янги техника ва илғор технологияга кенг йўл очиб бериш учун тажрибали инженер А. Шишкин бошчилик қилаётган партия комитетининг фан-техника тараққиётини жадаллаштиришни контрол қилувчи комиссиянинг ваколатларидан дадил ва қатъият билан фойдаланиш, мутахассисларнинг ҳисоботларини мунтазам эшитиб туриш тавсия этилди.

Ўн иккинчи беш йилликда тракторсозлар коллективи ишлаб чиқаришни интенсивлаш соҳасида кўп иш қилишлари керак. Кузови катталаштирилган кучли трактор ва прицеплар ишлаб чиқаришни кўпайтириш учун корхона коммунистлари янги техникани жорий қилиш ҳисобига меҳнат унумдорлигини тез ўстиришга қаратилган қўшимча комплекс тадбирларни белгилаб олишди.

(ЎзТАГ мухбири).

Беш йиллик зарбдорлари

«Компрессор» заводида КПСС XXVII съездини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун социалистик мусобақа кун сайин қизимоқда. Кўп ва сифатли маҳсулот тайёрлашда ибрат кўрсатаётганларнинг сафи ортиб боряпти. Уларнинг қаторида силлиқловчи Н. Арслонов ҳам бор.

СУРАТДА: Н. Арслонов.

Т. Каримов фотоси.

«Учқун» тўқимачилик галантерея бирлашмасининг коллективи халқ истеъмол буюмлари ишлаб чиқаришни кўпайтиришга алоҳида эътибор бермоқда. Айни пайтда, буюмларнинг сифатини яхшилаш борасида ҳам салмоқли ишлар амалга ошириляпти. Моҳира Мансурова кунлик топшириқни ошириб бажаришда касбдошларига ўрнак бўляпти.

СУРАТДА: М. Мансурова янги тайёрланган буюм билан.

В. Сироткин фотоси.

Шаҳар комсомол ташкилотларида ҳисобот-сайлов кампанияси ўтмоқда. Шаҳардаги 1200 дан ортиқ комсомол группаларида ҳисобот-сайлов йиғилишлари ниҳоясига етди. Цех комсомол ташкилотларидаги йиғилишлар ҳам ниҳоясига етмоқда.

Тошкент бошланғич комсомол ташкилотларида ҳисобот-сайлов йиғилишлари қизғин ўтаётган паллада 660 дан ортиқ ташкилотда йиғилиш ва конференциялар бўлиб ўтди.

Йигит ва қизлар бу ҳисобот-сайлов йиғилишлари комсомол ташкилотлари фаолиятининг кўриги, камолот имтиҳони, жанговарлик кўриги эканлигини чуқур англамоқдалар. Шунинг учун ҳам меҳнатда чинакам ишчанлик, изчиллик, беш йиллик якуни арафасида яна қандай вазифаларни амалга ошириш лозимлиги, КПСС XXVII съездини қандай меҳнат ютуқлари билан кутиб олиш, ёшларни ғоявий-сиёсий ва ахлоқий руҳда тарбиялаш ишларини янада кучайтириш вазифаларини белгилаб олмоқдалар.

• Комсомол турмуши

ЖАНГОВАРЛИК КЎРИГИ

«Учқун» тўқимачилик-галантерея бирлашмасининг комсомол 1-ҳисобот-сайлов конференциясида комсомол ташкилоти ҳаётининг барча жиҳатлари ҳақида фойдали ва батафсил гап борди. Комсомол комитети обрўси кўтарилиши, коллективдаги 300 дан зиёд комсомоллар юз бераётган барча воқеаларнинг диққат марказида бўлишлари учун нима ишлар қилмоқ керак? Корхона комсомол комитети секретари А. Тошмуротова ва музокараларда сўзга чиққан бичувчилик участкаси ишчиси Ш. Мавлонова, тўқув цехи тўқувчиси К. Юсупова, тикув участкаси тикувчи-мотористкаси Ш. Малаева ва бошқа комсомолларнинг нутқларида ана шу ҳақда фойдали фикрлар айтилди.

Бир масала хусусида — ёшларнинг бирлашма коллективи ишлаб чиқариш ҳаёти қатнашувига тўхтаб ўтайлик.

Бирлашма коллективи шу йилнинг тўққиз ойи якунларига кўра планга қўшимча 176 минг сўмлик маҳсулотни реализация қилди, меҳнат унумдорлигини ошириш плани 102,3 процент, буюмларни етказиб бериш плани муваффақиятли бажарилди.

Ҳисобот докладида уқдириб ўтилганидек, йигитлар ва қизлар ўн биринчи беш йиллик топшириқларини бажаришга салмоқли ҳисса қўшишмоқда.

Бирлашманинг 250 дан ортиқ комсомол аъзоси «Ёшларнинг зарбдор меҳнати, билими, ташаббуси ва ижоди — ўн биринчи беш йилликка!» шиори остида ишламоқда, ҳар учинчи ёш ишчи коммунистик меҳнат зарбдоридир. Улар орасида тикувчи-мотористка М. Саитова ва З. Маллаева, пилталовчи С. Примова, тўқувчи Н. Аъзамова ва бошқа кўплаб ёш ишчилар бор.

Х. Мирсаидов ва О. Прушкина бошлиқ комсомол-ёшлар бригадалари зарбдор меҳнатда намуна кўрсатишмоқда— улар ҳар ойда топшириқни ошириб бажаришмоқда. Юқори сифатли маҳсулот тайёрлашга эришишмоқда.

Д. Султонова, М. Қўзиева, Г. Мирсоатова, В. Эргашева сингари тўққиз ёш ишчи шахсий беш йиллик топшириқларини бажариб бўлди. Бирлашманинг энг яхши комсомол аъзолари жаҳон ёшлари ва студентларининг XII фестивали арафасида беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажаришди.

Бирлашма ёшлари меҳнат унумдорлигини пландан ташқари ошириш ва тайёрланаётган маҳсулот таннархини камайтириш курашига фаол қўшилдилар. Тиғиз иш вақтида меҳнат қилиш, топшириқни кам куч билан ошириб бажариш ташаббуси бошланди. Ёш ишчилар янги такомиллашган ускуналарни муваффақиятли ўзлаштирмоқдалар. Ёш новаторлар ишлаб чиқаришга таклиф этган ихтирочилик таклифларини тадбиқ этишдан кўрилган иқтисодий самара 5,5 минг сўмдан ошиб кетди.

Меҳнатда қатнашув коэффициентини қўллаш билан ишлаётган комсомол-ёшлар коллективларининг сони икки мартадан ҳам ошиб кетди. Бир сўз билан айтганда талай ютуқларга эришилди. Лекин бу ютуқлар билан кифояланиб бўлмайди.

Катта корхона олдида талай масъулиятли вазифа турибди. Келгуси йилнинг январидан бошлаб бу ерда кенг миқёсда иқтисодий эксперимент шароитида ишлашга ўтилади. Бунинг учун ишчи ёшлар бригадалари ана шу масъулиятли ишга муносиб тайёргарлик кўришлари керак.

Ҳисобот-сайлов конференциясида «Комсомол прожектори»нинг иши ҳаққоний танқид қилинди. Рейдлар мунтазам ўтказилмади, прожекторчилар меҳнат ва ишлаб чиқариш интизоми қўпол бузилиш фактларига эътибор бермай кетаверадилар.

Масалан коллективда Степанов, Элубаева, Буваматова, Аъзамова, Юсупов сингари ишга кечикиб келувчи ёшлар бор. Шу йилнинг ўзида 50 дан ортиқ киши сменага кечикиб келди. Нима учун «Комсомол прожектори» аъзолари интизом масаласини ўз назоратига олмадилар? Ахир, ёш назоратчилар экономика ва тежамкорлик, ишлаб чиқариш маданияти, маҳсулот сифати, ишчиларни хом ашё билан ўз вақтида таъминлаш каби қатор масалалар билан қизғин шуғулланишлари лозимку?

Конференция минбаридан талай фойдали таклифлар айтилди. Комсомоллар комсомол комитетининг келгуси ҳисобот даври учун вазифаларини белгилаб олар эканлар, «Энг яхши ёш ишчи», «Энг яхши ёш мутахассис» номини олиш учун социалистик мусобақаларини ташкил этиш, асосий касбдаги ёш ишчилар ўртасида касб маҳорати конкурсларини мунтазам ўтказиб туришга аҳд қилдилар. Ишга келган ҳар бир ёш янги ишчига тажрибали ишчини бириктириб қўйиш, шу билан коллективда қолоқлар бўлмаслигига эришишга қарор қилинди.

1-ҳисобот-сайлов конференцияси шуни кўрсатдики, «Учқун» бирлашмасининг комсомоллари меҳнат коллективининг барча иши учун шахсий жавобгар эканликларини яхши англадилар, эришилган ютуқларга танқидий кўз билан қарадилар ва камчиликларни бартараф этиш йўлларини белгилаб олдилар. Цех комсомол ташкилотлари ҳисобот-сайловларида ва конференцияда билдирилган камчиликларни бартараф этиш йўллари белгилаб олинди. Энг муҳими, йигит ва қизлар эришиладиган юксак марраларни аниқ кўзламоқдалар. Ишончимиз комилки, корхона комсомоллари ўз олдиларига қўйилган вазифаларни бажаришнинг уддасидан бемалол чиқадилар.

Н. МИЛЬКОВА.

БИР ХАТ ИЗИДАН

БАХТСИЗ ҲОДИСА

ЁКИ БИР ИШЧИНИНГ ҚОНУНИЙ ҚАСАЛЛИҚ ВАРАҚАСИ ҚАНДАЙ ҒОЙИБ БЎЛГАНЛИГИ ХУСУСИДА

...Редакцияга қотмадан келган, қадоқ қўлли бир киши ийманибгина кириб келди. У шикоят қилиб келгани учунми, хижолатдан бўлса керак, анча ҳаяжонда эди. Биз уни ўтиришга таклиф қилдик. Ўзини бироз қўлга олгач, иккиланиб юрганидан чўнтагида сийқаси чиқа бошлаган тўрт буклоғлик хатни узатди.

«Мен Умарали Усмонов 30 йилдан буён қурилишда ишлайман, — деб бошланган эди мактуб. — 1982 йилнинг 14 августидан буён 11-«Висотстрой» трестига қарашли «Спецжелезобетонстрой» қурилиш-монтаж бошқармасида 5-разрядли ғишт терувчи бўлиб ишлаб келяпман. 1983 йилнинг 15 апрель куни соат 10.00 да Ленин кўчасида қурилаётган 16 қаватли экспериментал уйнинг 6-қаватида ишлаётганимда бошимга шиптомнинг бир бўлак қолипи тушиб кетди. Ҳушдан кетдим... Кейин билсам ҳамкасбларим Аброр Юнусов, Собир Ўрунов, Мумтоз Солихўжаев ва Бахтиёр Тошхўжаевлар мени вагон уйчага авайлаб ёткизишибди. Бу воқеадан катта прораб Сергей Арлашин ҳам хабардор эди. Ўзимга келгач, соат 16.00 да «Главташкентстрой»нинг поликлиникасига чиқдим. Хирург ҳам, травматолог ҳам йўқ экан. Эртасига врачлар менга тезда касалхонага ётишимни айтишди. Ўша куни жой бўлмади. 18 апрелда травматологияга ётқизишди. Менга касалхонадан 18 апрелдан 26 апрелгача касаллик варақаси беришди. Поликлиникада эса 26 апрелдан 16 майгача «бюллетень» очилди. Шундан сўнг роппа-роса бир ой енгил ишга қўйишди. Аммо ойликка келганда 18 апрелдан 31 апрелгача ишда бўлмаган деб, 11 кун прогул бўлиб чиқди. Чунки катта прораб С. Арлашин ва техника хавфсизлиги бўлими бошлиғи А. Нормуродов ўзаро келишиб, 18 апрелдан 16 майгача очилган касаллик варақасини йўқ қилишган. Бу билан улар объектда бахтсиз ҳодиса содир бўлмаган, деб, ўзларини оқлашмоқчи бўлишган. Билишимча, иккиси поликлиникага бориб, врач, бўлим мудири А. Шариповадан менинг анкетамни олиб, ундаги касаллик тарихи ёзилган бетларни йиртиб олишган...»

Хўш, нима учун бахтсиз ҳодисани яшириш керак бўлиб қолди? Квартал мукофотидан, 13-маошдан маҳрум бўлмаслик, бошқармада, қолаверса трестда ўз обрўсини йўқотмаслик учунми?!.

Ахир объектда бахтсиз ҳодиса бўлганлигини тасдиқловчи акт бор-ку! Гарчи у сал кейинроқ тузилган бўлсада, барибир унга С. Арлашин ҳам, А. Нормуродов ҳам, меҳнатни муҳофаза қилиш инспектори А. Павлов ҳам тан олган ҳолда жимжимадор имзо чекиб қўйибди.

Усмонов ҳақиқатан ҳам 18 апрелдан 26 апрелгача травматология бўлимида даволанган. Касаллик варақасини эса ишга чиққач объектда рўбарў келган прораб С. Саломахинга берган. Аммо «бюллетень» бухгалтерияга етиб бормаган. Натижада Усмонов қонуний равишдаги касаллик варақасига ҳақ ололмай ҳамон сарсон бўлиб юрибди...

Хўш, Усмоновнинг айби нимада? Объектда айнан унинг бошига шиптом бўлаги тушиб кетганидами?... Ахир у қурилишда 30 йилдан буён меҳнат қилади. 5 разрядли, малакали ишчи.

Тўғри, ҳар бир ишчи хавф-хатарсиз ишлаш қоидаларига сўзсиз риоя қилиши керак. Аммо бахтсиз ҳодиса бўлмайди деб ҳеч ким кафолот беролмайди. Ҳар бир авария, бахтсиз ҳодиса ишлаб чиқариш кенгашларида кўрилиши, бригадалар ва сменаларда муҳокама этилиши керак.

Аммо бу ерда бундай бўлмади. Аксинча, С. Арлашин билан А. Нормуродов ўз манфаатларини кўзлаган ҳолда бу бахтсиз ҳодисани ҳар қандай йўл билан бўлса-да, яширишга уринишди.

Ниҳоят, У. Усмонов ўз ҳақини талаб қилиб 11-«Висотстрой» трести бирлашган касаба союз комитетига мурожаат қилишга мажбур бўлди. Мажлисда шундай қарор қабул қилинди:

«Спецжелезобетонстрой» қурилиш-монтаж бошқармаси раҳбарларига гувоҳларнинг кўрсатмасига биноан Н-1 форма бўйича акт тузиб, бахтсиз ҳодисани йиллик ҳисоботга қўшиш топширилсин. 079684-номерли касаллик варақасини ҳақ тўлаш учун расмийлаштирмагани ва бахтсиз ҳодисани яширгани учун катта прораб С. А. Арлашинга виговор эълон қилинсин...

11-«Висотстрой» трести бирлашган касаба союз комитети раиси вазифасини бажарувчи К. А. Бобоназаров».

Аммо шундан кейин ҳам ҳеч нарса ўзгармади. Касаба союз аъзоси С. Арлашин виговорни тан олмади. Аксинча аламидан чиқиш учун «шикоятчи» Усмоновни сиқувга олди. Турли баҳоналар билан уни бошқа объектга ишга жўнатди. Аммо Усмонов 1984 йилнинг 14 декабрида яна эски объектга қайтди. Эртасига эрталаб соат 8.00 да Усмонов ишга шай турди. Аммо бошқа мастерлар Арлашинсиз Усмоновга соат 12 гача иш беришмади. 5-разрядли ғишт терувчи роппа роса 4 соат бекор турди. Арлашин келгач, унга чой қайнатишни буюрди ва шу куни табелга 4 соат ишлади, деб ёзди. Эртасига Арлашин яна Усмоновга ҳукм ўтказмоқчи бўлиб, уни идиш-товоқ ювишга қўйди. Аммо Усмонов бу ишни рад этди. Кунлар шу тариқа ўтди, 5-разрядли соғлом ишчи майда-чуйда билан ўралашиб юрди. Хуллас, катта прораб С. Арлашин, бошқарма бош инженери В. Саркисян, техника хавфсизлиги бўлими бошлиғи А. Нормуродовлар ўзаро келишиб, Усмоновни ишдан бўшашга мажбур қилмоқчи бўлдилар...

Усмонов ниҳоят бир йўла қурилиш ва бинокорлик материаллари саноати ишчилари касаба союзининг Тошкент область комитетига ҳам мурожаат қилди. У ердан область комитети секретари Н. Жарова имзоси қўйилган қуйидаги жавоб олинди:

«Сизнинг шикоятингиз 11-«Висотстрой» трести бирлашган касаба союз комитети президиумининг кенгайтирилган йиғилишида, яъни партком секретари, бошқарма бош инженери В. Саркисян, катта прораб С. Арлашин, прораб С. Соломахин ва трест техника хавфсизлиги бошлиқлари, инженерлари иштирокида кўриб чиқилди.

Ҳақиқатан ҳам бахтсиз ҳодиса бўлганлиги қайд этилди. Айни пайтда Н-1 форма бўйича акт тузилди. Уни олиш учун бошқармага мурожаат қилинг».

Бундан кейин ҳам ҳеч нарса ўзгармади. Ҳаммаси қоғозда қолди. Бахтсиз ҳодисага учраган ишчи қонуний ҳақини ололмай қолаверди.

Шуни унутмаслик кераккки, Совет давлати ишловчиларнинг меҳнатини ва соғлиғини муҳофаза қилиш тўғрисида ўз фаолиятининг энг дастлабки кунлариданоқ ғамхўрлик қила бошлаган. Социалистик жамиятимизнинг инсонпарварлиги ҳамма вақт, ҳатто энг оғир дамларда ҳам совет кишиларининг соғлиқларини сақлаш, улар тўғрисида ғамхўрлик қилишда намоён бўлган ва бундан кейин ҳам шундай бўлиб қолаверади. Бу имтиёзлардан ҳар бир совет кишиси фойдаланишга ҳақлидир. Усмонов ҳам бахтсиз ҳодиса туфайли қонуний очилган касаллик варақаси учун ўз ҳақини талаб қиляпти. Бунга ўзга эътироз бўлиши мумкинми, ахир?!.

Т, ТОШЕВ.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС ВА АПН МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

АВТОКАРНИНГ ЯНГИ МОДЕЛИ

СОФИЯ. Пловдив машинасозлари «Рекорд-4» автокарнинг янги моделини кўплаб ишлаб чиқаришга киришди. У бошқариш учун қулай, ташқи кўринишидан замонавий бўлиши билан ажралиб туради. Ана шу моделни ишлаб чиқиш учун «Рекорд» комбинатининг конструкторлар ёш коллективига атиги уч ой вақт талаб қилинди. Бу автокарнинг уч модификацияда — 10,12 ва 15 тонна юк кўтарадиган қилиб ишлаб чиқарилади.

Бугунги кунда Пловдивдаги «Рекорд» комбинати тармоқнинг энг катта корхонаси бўлиб, унинг маҳсулоти кўпгина давлатларда манзур бўлмоқда. Бу йил 36 мингга яқин автокар корхона конвейерларидан чиқади. Комбинат меҳнаткашлари янги илғор технологияларни модернизациялаш ва жорий қилишга катта эътибор бермоқдалар. Бу ерда ёш рационализаторлар ҳаракати кенг қулоч ёзди. Ҳозирги вақтда комбинатни тубдан реконструкция қилиш ишлари қизғин давом этмоқда. Автокарлар синаб кўриладиган катта майдон қуриш ва лаборатория барпо этиш кўзда тутилади.

• Социализм мамлакатларида

Янги конструкциядаги поезд

БУДАПЕШТ. Венгриядаги «Ганц — маваг» корхонасининг мутахассислари янги конструкциядаги поезд яратдилар. Ҳар бир вагоннинг узунлиги 20 метрга боради. Ҳамма вагонлар енгил конструкцияларда монтаж қилинади ва метали анча тежалади. Олтита вагондан иборат состав бир йўла мингтадан кўп йўловчини сиғдира олади. «Ганц — маваг» келаси йилиёқ янги конструкциядаги поездларни ишлатиб синайди.

Илм-фан билан ишлаб чиқаришнинг алоқаси

БЕРЛИН. ГДР илмий марказларининг саноат корхоналари билан алоқалари мустаҳкамланиб бормоқда. Аниқ фанлар ва табиёт фанлари соҳасидаги жами тадқиқот ишларининг қарийб учдан бири ишлаб чиқарувчилар республика олимлари олдига қўяётган вазифаларни ҳал этишда қўлланилмоқда.

ГБСП X съездидан кейин мамлакатнинг турли корхоналарида ГДР фанлар академиясининг 1,5 мингтадан кўп ечими салкам тўрт йил мобайнида мамлакатнинг турли корхоналарида жорий этилди. Академиянинг ходимлари мамлакатдаги 75 та катта комбинат билан доимий алоқа боғлаб турибди.

Ишлаб чиқариш масалаларини ҳал этишда илмий лабораториялардан кенг кўламда фойдаланишни кўзда тутувчи доимий шартномалар асосидаги алоқалар илм-фаннинг ишлаб чиқариш билан самарали ҳамкорлик формаларидан бири бўлиб қолди. Ҳозироқ бу соҳада катта қадамлар қўйилди. Олимлар шу йилнинг дастлабки тўққиз ойи ичида ишлаб чиқаришга 450 тадан кўп проблемаларни ҳал этишда ёрдам бердилар.

Мутахассислар қишлоқ хўжалигида

УЛАН-БАТОР. Шу куз олий ва махсус ўрта маълумотли 2 мингга яқин мутахассис, тракторчилар, комбайнчилар, ремонтчилардан иборат 3 мингдан кўп механизатор республиканинг давлат хўжаликлари, қишлоқ хўжалик бирлашмалари ва ем-хашак етиштирувчи хўжаликларга келишди. Улан-Батор қишлоқ хўжалик институти, 4 та техникум ва 15 та ҳунар-техника билим юрти зоотехниклар, қишлоқ хўжалигини механизациялаш мутахассисларини тайёрлади. Бундан ташқари механизаторлар, чорвачилик ва далачилик бригадалари бошлиқларининг малакасини ошириш доимий курслари ишлаб турибди.

Социалистик революция натижасида Болгария Коммунистик партияси раҳбарлигида ишчилар синфи ва деҳқонлар 1944 йилнинг 9 сентябрида фашистлар монархиясини ағдариб ташлашди. Совет армияси жангчилари билан бирга Болгарияга озодлик ҳам кириб келди.

Ҳозир Болгария Халқ Республикаси қардош мамлакатлар оиласида ривожланган социализмни бунёд этиш вазифасини муваффақиятли уддаламоқда.

СУРАТДА: Пловдив шаҳридаги «Евмолпия» деб номланган янги универсал магазин.

БТА-ТАСС фотоси.

ДУНЁ ХАРИТАСИДА
СТАРА—ЗАГОРА ШАҲРИ

СОФИЯ. Стара-Загора шаҳридаги «Червено знаме» машинасозлик заводининг маҳсулоти 90 дан кўп мамлакатда маълум. Етмиш йилдан бери ишлаб келаётган бу корхона ҳозир мева шарбати, газли ичимлик линияларини комплектлаш учун, сут саноати учун машина-ускуналарнинг 80 процентини тайёрлаб бермоқда. Бу завод юк ортиш-тушириш, озиқ-овқат қадоқлаш, ўраш машиналарини ҳам ишлаб чиқаради.

Корхона бир йилда ўз маҳсулоти номенклатурасининг ўрта ҳисобда чорак қисмидан кўпини янгилайди. Ишлаб чиқариш иш режимига мувофиқ автомат тарзда созланади. Бунда микропроцессорлар ёрдамидан ҳам фойдаланилади. Бу ерда рақамли программа билан бошқариладиган серунум машиналардан кенг кўламда фойдаланилмоқда. Электрон-ҳисоб техникасини ишлатиш меҳнатни ташкил этишни муттасил такомиллаштириб боришга имкон беради.

Яқин фурсатда заготовкалар ва тайёр маҳсулот сақланадиган автомат омбор фойдаланишга топширилади. Уни Болгария —Венгрия «Интрансмаш» жамияти лойиҳалаган. Навбатда лазер нури воситасида бичиш ва пайвандлаш, гидропластик ишлов бериш методлари ва порошокли металлургия энг янги методлари турибди.

Завод маҳсулоти халқаро виставкаларда ва ярмаркаларда бир неча бор мукофотларга сазовор бўлган.

ЯҚИН ВА ЎРТА ШАРҚ МАМЛАКАТЛАРИДА

ҚОҲИРА. Форс кўрфазидаги араб мамлакатлари регионда пўлат қуйиш саноатини ривожлантириш комплекс программасини ишлаб чиқдилар. 2000 йилга бориб, регионда истеъмол қилинадиган бутун пўлатни жойнинг ўзида ишлаб чиқаришни таъминлаш лозим бўлган бу лойиҳа қиймати, деб хабар беради МЕНА агентлиги, 17 миллиард долларга тушди. Бу программани рўёбга чиқаришда Форс кўрфази араб давлатлари ҳамкорлиги кенгашига аъзо бўлган олти давлат— Саудия Арабистони, Қувайт, Уммон, Бахрайн, Бирлашган Араб амирликлари, Катар, шунингдек Ироқ қатнашади.

***

ДАМАШҚ. Исроил меҳнаткашларининг аҳволи ҳамон ёмонлашиб бормоқда. Исроилда эълон қилинган расмий маълумотларга кўра, октябрь ойининг биринчи ярмида мамлакатда нарх-наво яна 4 процент ошган. Озиқ-Овқат маҳсулотлари қимматлашиб, гўшт, сут нархлари, баъзи бошқа маҳсулотларнинг нархи ўрта ҳисобда 5 процент, сабзавот ва мева нархи эса 20 процент кўтарилган. Айни вақтда кузги-қиш мавсумида кийиладиган кийим-кечак ва пойафзал нархлари анча ортган. Бу эса яқинлашиб қолган қиш шароитида аслида аҳоли барча табақаларининг ҳаётий манфаатларига алоқадордир. Жумладан, жундан тайёрланган буюмлар деярли икки баравар қимматлашган.

Исроилда энг зарур молларнинг нархи ўсиб бориши билан айни бир вақтда ишсизлар армияси кўпаймоқда. Энг пасайтириб берилган расмий маълумотларга қараганда, ҳозир мамлакатда меҳнатга қобилиятли аҳолининг 8,5 проценти ишсиздир. Исроил иқтисодчиларининг прогнозларига кўра, йил охирига бориб, бу кўрсаткич 10 процентдан ошади. Айниқса, ёшлар ўртасида ишсизлар кўп — 25 ёшга тўлмаган ҳар тўрт нафар исроилликдан бири ҳар қандай, ҳатто вақтинча бўлса ҳам иш қидирмоқда. Зиёлиларга, муҳожирларга иш топиш тобора мушкул бўлиб қолмоқда.

Нарх-наво ўсишини тўхтатиш учун ва ишсизликка қарши давом этаётган курашга қарамай, ҳарбий харажатлар тўхтовсиз ўсиб бораётган бир шароитда Исроил ҳукумати экономикада аҳволни барқарорлаштиришга эришишга ва мамлакат бошидан кечираётган ўткир иқтисодий кризисдан чиқиш йўлини топишга қодир эмас.

***

АДАН. Бу ерда Совет Иттифоқининг ёрдами билан қурилган «Дўстлик» оналар ва болалар марказий госпиталининг иккинчи навбати тантанали вазиятда фойдаланишга топширилди. Госпитални очиш маросимида Яман социалистик партияси марказий комитетининг бош секретари, Яман халқ демократик республикаси олий халқ кенгаши президиумининг раиси А. Н. Муҳаммад, Яман социалистик партияси марказий комитети сиёсий бюросининг ва Яман халқ демократик республикаси ҳукуматининг аъзолари ҳозир бўлдилар.

Бўлиб ўтган митингда демократик Яман раҳбарлари Совет ва Яман мутахассисларининг ишига юксак баҳо бериб, Яман халқ демократик республикасини иқтисодий жиҳатдан ривожлантиришда, республика учун инженер-техник кадрлар тайёрлашда Совет Иттифоқи муҳим роль ўйнаётганини таъкидладилар.

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

ҚОҲИРА. Миср жамоатчилиги Мисрнинг атоқли ёзувчиси, араб адабиётининг классиги Ҳусайн Таха хотирасини ҳурмат билан эсламоқда. Дунёга машҳур ва кўп тилларга, шу жумладан рус тилига таржима қилинган 40 дан кўп китобнинг автори Ҳусайн Таха араб адабиёти тарихига инсонпарвар ёзувчи, адабиётшунос ва тарихчи бўлиб кирди. 20-йилларда асарларида илғор ғояларни акс эттиргани учун ёзувчини реакцион доиралар таъқиб этдилар. У адабиётни ривожлантирганлиги учун Миср революциясидан кейин давлат мукофоти билан тақдирланди ва мамлакатда ана шу шарафга ноил бўлган биринчи ёзувчи бўлди.

***

ВАШИНГТОН. Кўп миллатли корпорациялар, биринчи навбатда Америка корпорациялари БМТ Намибия кенгашининг қарорини ҳамда БМТ Бош ассамблеяси резолюциясини тўғридан-тўғри бузиб, Намибиянинг табиий бойликларини ваҳшиёна таламоқда. БМТнинг Намибия масалалари билан шуғулланувчи кенгаши раисининг вазифасини ижро этаётган Гайананинг БМТдаги доимий вакили Ноэль Синклер шу гапни айтди. У вакиллар палатаси ташқи ишлар кичик комитетларидан бирида гапириб, Жанубий Африка Республикаси қонунга хилоф равишда ишғол этиб турган Намибия территориясида 300 га яқин чет эл компанияси иш юритаётганлигини айтди. Булар орасида Американинг «Ньюмонт майнинг корпорейшн», «Стардарт ойл компани оф Калифорния», «Тексако», «Мобил ойл» каби катта-катта корпорациялари бор. Преториядаги маъмурлар Намибия территориясига ёйган апартеид системаси ғарб корпорацияларига мўмай-мўмай фойда келтирмоқда, деди Синклер.

4 НОЯБРЬ. 1985 й.

● АЖОЙИБ НАСИҲАТЛАР

Ҳикматнома

◆ Хушхулқлик инсонни фазилат ва адаб билан безайди.

◆ Бўкиб овқат ейиш саломатликни тўкишдир.

◆ Нодондан яхшилик мевасини кутманг.
◆ Нафсни тия билиш — катта жасорат.

ШИРИН СЎЗЛИК ҲАҚИДА

Бир йигит боғда хомуш ўтирар, боши қуйи осилган, гўё унга ҳаёт йўли тўсилган эди. Унинг ҳолатини кузатиб турган бир қария аста ёнига келди ва кўнглига қўл солиб, ҳол-аҳвол сўради. Йигит уф тортиб:

— Отажон, ҳамма нарсам бор, аммо шодлигим йўқ. Хотиним мендан норизо, болаларим хафа, дўстларим эса қочишади, ҳаётда ёлғизман. Бунинг сабаби нима?! — деди.

Қария гап нимада эканини тушунди, бошини афсус билан чайқади, сўнг қўли билан тилини кўрсатди. Тушунмай, ҳанг-манг бўлиб турган йигитга қараб:

— Ўғлим, асаларилар нима учун асалга ёпишади? — деди.

— Ширинлиги учун, — деди йигит.

— Баракалла, — деди қария, — одамлар ҳам тили ширин одамга ёпишади. Тили заҳардан эса қочишади. Шунинг учун ҳам буғдой нонинг бўлмасин, буғдой сўзинг бўлсин дейдилар. Ширин тил билан илон инидан чиқади. Сенга асалнинг ўзи муносиб ибратдир:

Нақадар лаззатга эгадир асал,
Ибрат кўзи ила қара унга сал,
Асалдан фақат тил топмайди лаззат,
Балки даво топар еганда касал!

Тили ширин одамнинг феъли ҳам худди асал кабидир. Тили ширин одам фақат ўз яқинларини хурсандгина қилиб қолмай, балки руҳларига ором бериш билан кучига куч қўшади. Тили ширин одам ҳеч кимни хафа қилмаганидек, тили ширин одамни ҳам ҳеч ким хафа қилмайди.

Куч-қувват керакми, филдан қидиргин,
Пишиқ-пухталикни қилдан қидиргин.
Фалон хафа қилди дея нолима,
Сабабини ўзингдан, тилдан қидиргин!

БЕҚАРОР ЙИГИТ ҲИКОЯТИ

Бир йигит ширин ҳаётни жуда орзу қилар ва бу орзунинг амалга ошишини тасодифан келадиган бир бахт туфайли деб билар эди. У ҳеч бир ишга астойдил киришмас, мақсадига етиш учун меҳнат қилиб тиришмас эди. Илм ўрганишга юраги тор, деҳқончилик қилишга бўйни ёр бермас, кўча-кўйда хор, кўнглида эса уйланиш истаги барқарор эди. У ўз тенгдошларининг ҳаётига суқланиб қарар, маишатларига оғзининг суви келиб тамшанарди. Аммо дўстлар уни қайси ишга йўлламса, бахти очилсин деб қўлласа, ўша ишдан тезда кетар ва яна дарбадарлик йўлига ўтар эди. У ғамга ботганда ва умидсизлик юрагида томир отганда қуйидаги шеърни хиргойи қиларди:

Ҳаётинг на создир йўлдошинг бўлса,
Ичмоқ, емоқ учун нон-ошинг бўлса.

Бир куни кўнглига барча илмларни жо қилган бир қария у хиргойи қилаётган жойдан ўтиб қолди ва унинг хиргойисига қўшимча қилиб деди.

Аммо бундай орзу муяссар бўлур,
Мустаҳкам чидаму, бардошинг бўлса!

Бу сўз йигитнинг юрагига яшиндек урилди, мақсадга етиш учун чидам ва бардош бўлишн зарурлигини англади. У ҳунар ўрганишга киришди ва тез орада мақсадига эришди.

М. ҲАСАНОВ тайёрлаган.

СУРАТДА: пири бадавлат санъаткорлар. (ТАСС фотохроникаси).

● Ҳар фаслнинг ўз хислати бор

ОЛТИН КУЗНИНГ ОЛТИН ДАМЛАРИ

Олтин кузимиз ўзининг саҳовати билан оламга донг таратган. Бу даврда боғлардаги мевалар ғарқ пишади. Узумзору-олмазорлардан анвойи ҳид таралади. Далаларда ҳаёт қайнайди. Бободеҳқоннинг қўли-қўлига тегмайди. Етиштирилган мўл мева ва сабзавотлар ҳосилини қиш-ли-қировли кунларга қолдирмай йиғиб-териш иштиёқи билан ёнади.

«Оқ олтин»дан тоғ яратаётган пахтакорнинг бир ғайратига ўн ғайрат қўшилган. Дам ғанимат. Ифтихоримиз — пахтанинг бир граммини ҳам нобуд қилмай териб олиш ҳисси унга туну-кун уйқу бермайди. Уста миришкорлар билан қўлни-қўлга бериб, далаларда жавлон ураётган шаҳарликлар ва студентлар ҳимматини айтмайсизми! Бугун улар «Биз ҳаммамиз пахтакормиз» дея ғайрат камарини белларига маҳкам боғлашиб, дала гвардиячилари билан бир сафда туриб жавлон урмоқдалар. Гўё, оппоқ қор билан қопланган пахтазорда «зангори кема»лар овози бир зум тинмайди. Кенг пайкаллар одамлар билан гавжум, бугун пахтазор катта жанг майдонига айланган.

Ноябрь — кузнинг охирги ойи ҳисобланади. Бу даврда қишга тайёргарчилик ишлари кучайтириб юборилади. Чунки бу ойда об-ҳаво анча совий бошлайди. Осмонда тез-тез булутлар «меҳмон» бўлишиб, «кўз ёши» тўкадилар. Баъзан эса бу «ёш»лар қорга айланади.

Бу ойда дарахтлар заррин япроқларини тўкади. Майса ва ўт-ўланларни совуқ уриб, нобуд қилади.

Ноябрда турли ҳашаротлар ҳам ўз «уйларига» равона бўлишади. Теварак-атрофда баъзи қушларнигина кўришингиз мумкин бўлади. Жумладан, қарға, зағча ва чумчуқлар овқат излаб юришади. Воҳаларга саъва ва суфи тўрғайлар учиб келадилар. Ой ўрталарида республикамиз тоғлари оппоқ қор билан қопланади. Ўзбекистон жанубидаги тоғларда яшовчи какликлар озуқа қидириб водийларга учиб келадилар.

Сувда сузадиган айрим қушлар илиқ сувли кўлларда қишлаб қолишади. Ўлкамизда шундай кўллар ва сув омборлари борки, улар илиқлиги жиҳатидан суптропик мамлакатлардаги сувлардан қолишмайди. Масалан, шаҳар марказидан ўтган «Анҳор» сувини олиб кўрайлик. Унинг суви ноябрь-декабрь ойларидан бошлаб илий бошлайди. Қаҳратон қишда бу сув ҳарорати ўн градусдан ортиқ бўлади. Атроф муз ва қорликлар билан қопланганда Анҳор сувидан иссиқ ҳароратли буғ кўтарилиб туради.

Бу ойнинг яна бир гўзал фазилатларидан бири шуки, бу даврда кузги кўчат ўтқазиш қизғин паллага киради. Шаҳримиз ҳиёбон ва боғлари, катта йўл чеккаларига экилган бу ниҳоллар баҳорда яшил барг чиқариб, гўзал Тошкентимиз ҳуснига ҳусн қўшади.

КОИНОТ—85

ТЎРТ ЮЛДУЗ ЖАМОЛИ

Табиат қонунига кўра Қуёш осмон бўйича ҳаракатида 12 юлдуз туркумини босиб ўтади. Бу йўлни қадимдан Зодиак даврасн деб аташади.

Қуёшга кўриниш координатлари яқин бўлган Сатурн ноябрь ойида кўринмайди. Йил бўйи Жадди туркумида бўлган Юпитер туннинг биринчи ярмида жанубда энг ёруғ юлдуздек кўриниб ботади.

Сунбула юлдуз туркумида икки сайёра — Марс ва Зуҳрани тонгга яқин шарқда топиш мумкин. Зуҳра ой мобайнида тонгги кўриниши вақти қисқариб боради, чунки осмонда у тез ҳаракат қилади. 8 ноябрда, масалан, Сунбула энг ёруғ юлдузи Спикага яқинлашади. Марс эса эрталаб кўринади. Метеор оқимларидан ноябрь ўртасида Леонидларни ва ой охирида Геминидларни кўриш мумкин.

Агар Ой тутилишлари (охиргиси 28 октябрда бўлиб ўтди) Тўлиной даврига тўғри келса, Қуёш тутилишлари албатта янги ой пайтига тўғри келади. Шу нуқтаи назардан қараганда бу йилги қуёш тутилиши 12 ноябрда содир бўлади. Афсуски, Ой сояси Ер сиртида 80—150 километрлик полосада бўлгани учун бу табиат мўъжизаси ҳамма ердан ҳам кўринавермайди. Бу йилги Қуёш тутилиши Ўзбекистондан кўринмайди. Бу ҳодисани Антарктида қитъаси устида ва Жанубий Американинг энг жанубида кузатиш мумкин бўлади.

Ноябрь ойининг булутсиз кечаларида осмонга қарасангиз тепамизда тўрт ёруғ юлдуздан ташкил бўлган «қишки квадрат»ни кўрасиз. «Қишки квадрат»нинг шимол томонидаги икки юлдузни шарқ томонга хаёлан давом эттирсак яна шу чизиқ бўйича икки ёруғ юлдузларни кўрамиз. Бу тўрт юлдуз қадимдан Андромеда номини олган туркумига киради.

«Қишки квадрат»нинг жанубий икки юлдузи Пегас туркумига кирувчи ёруғ юлдузлардир.

Ерга ҳамон яқинлашиб келаётган Галлей кометаси тасвирини тошкентлик астрономлар қизғин ўрганишмоқда. Ноябрь охирларида ўртача (15 сантиметр) ва кичик (8—10 сантиметр) телескопларда кометани кузатиш мумкин бўлади.

В. УМАРОВ,
астроном.

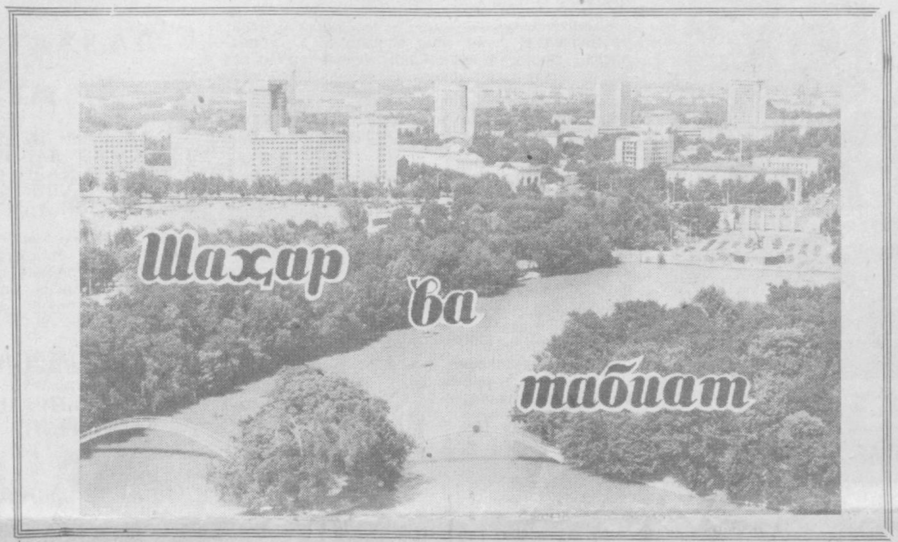

НАБОТОТ—ҲАЁТ МАНБАИ

НОДИР ЎСИМЛИКЛАР

Диёримизда табиий ҳолда ўсадиган юксак ўсимликларнинг 4230 хили бор. Шулардан 390 тур ўсимлик Ўзбекистонимизнинг маълум шароитидагина учрайди, улар Ер шарининг бошқа жойларида ўсмайди. Бундай ўсимликлар диёримизнинг бебаҳо бойлиги ҳисобланади. Ана шу тур ўсимликлар ниҳоятда нодир бўлгани учун «Ўзбекистон ССР Қизил китоби»га киритилган. Бу ўсимликларни нобуд қилмаслик, топтаб ташламаслик, асраб-авайлаш керак. Токи бу ўсимликлар гўзал табиатимизга чирой ва бойлик бўлиб турсин. Қуйида уч ноёб ўсимлик билан танишасиз.

МАРМАРАК

Ярим бута ўсимлик ҳисобланган мармарак (Корольков мармараги) лабгулдошлар оиласига мансуб бўлиб, бўйи 60 сантиметрга етади. Поясининг учидаги узун бандларда оч сариқ гуллари ўрнашган.

Мармарак июнь-июль ойларида гуллаб, август ойларида мевага киради. Бу ўсимлик пойтахт областининг Бўстонлиқ районидаги Коржонтоғ, Угом, Пском ва Чотқол тоғ чизмаларида ўсади.

ҲИЁЛ

Ҳиёл — кўп йиллик ўт. У итузумдошлар оиласига мансуб бўлиб, бўйи эллик сантиметрга етади. Ўсимликнинг илдизи серэт, йирик бўлиб, узунлиги икки метрга боради. Бу ўсимлик арчазорларда, буталарнинг тагида ва қояларнинг сояларида ўсади, фақат Олой тоғ тизмасининг Фарғона области қисмидаги тармоғи — Шоҳимардондагина учрайди.

Ҳиёл шифобахш ўсимлик ҳисобланади, лекин унинг табиий запаси камайиб кетгани учун «Ўзбекистон ССР Қизил китоби»га киритилган.

ИСИРҒА ЎТ

Хушманзарали бу ўсимликнинг илмий номи Петилиум Эдуарди деб аталади. Исирға ўт пиёзгулдошлар оиласига кирувчи кўп йиллик пиёзчали ўт. Соябонсимон тўпгулларда ўрнашган, гуллари оч қўнғир рангда бўлади. Ўт-гиёҳлар орасида қанотсимон барглари ва тождаги гавҳардек гуллари билан жуда чиройли кўриниб туради. Апрелда гуллаб, майда мева беради. Бу нодир ўсимлик Ҳисор тоғ тизмасининг тармоқларида, бутазорлар орасида, даралар остида, баъзан увоқланган оҳактошларда ўсади.

Исирға ўтнинг табиий запаслари камайиб қолган, шунинг учун сақланиб қолган жойларда уни алоҳида муҳофаза қилиш керак.

Р. ХУЖАЕВА.

КАШФИЁТЛАР ОЛАМИДА

ПАХТАДАН НОН

Бунда гап пахтадан тола ажратиб олингандан сўнг қоладиган чигит ҳақида бораяпти. 1801 йилдаёқ ундан сурткoв мой олина бошланди. Саксон йил ўтгандан сўнг озуқа мойи олиш технологияси яратилди. Ҳозирги замон ҳисоб-китобларининг тасдиқлашича, чигит таркибидаги протеин моддаси ер юзидаги 500 миллион аҳолининг озуқа оқсилига бўлган эҳтиёжини қондира олади. Бироқ, мушкуллик шундаки, чигит таркибида полифениль бирикмаси мавжуд, улар токсинли бўлиб, оқсилга ёқимсиз таъм беради.

Ҳозирда кимёвий йўл билан бу моддани ажратиб, уни ҳосил қилиш ва буғдой унига аралаштиришга ўрганиб олинди. Лекин протеин таъмини кимёвий таъсир билан яхшилаш озуқа фойдалилигини камайтиради.

Айнан шунинг учун 1945 йилдаёқ америкалик олимлар генетик тажрибалар ўтказишни бошладилар, натижада чигити таркиби полифенилдан ҳоли бўлган, 38 процентгача оқсил мавжуд бўлган пахта навини яратдилар. Бахтга қарши, ўсимлик кучсиз бўлиб чиқди. Бунда Африкада тажрибалар ўтказиб барча пахта плантациялари хилма-хил паразитлардан зарарланди. Муваффақият австралиялик генетикларга кулиб боқди. Яқинда улар токсинлардан мутлақо ҳоли бўлган янги навни яратишга эришдилар. Ўсимликларнинг ўзи касалликларга ва қишлоқ хўжалиги зараркунандаларига нисбатан чидамлидир.

Ф. ОРИПОВ
тайёрлаган.

● *Тошкент—янгича анъаналар шаҳри*

● «ТЎЙ—УМР ГУЛТОЖИ»

АКС-САДО | ◆ МУНОЗАРАНИ ГАЗЕТХОНЛАР ДАВОМ ЭТТИРИШАДИ.

ГЎЗАЛ ҲАЁТ РАМЗИ

ЁКИ ЗАМОНАМИЗГА ЯРАШИҚЛИ ТЎЙЛАР ҲАҚИДА

Фрунзе районига қарашли Абдулла Авлоний маҳалла комитети қошидаги маданият клуби одатдагидек гавжум. Бу ерга Улуғ Ватан уруши қатнашчилари, партия ва меҳнат ветеранлари, олимлар, ишчилар, ёш йигит-қизлар ва маҳалла активлари тўпланишган. Клуб пештоқига кенг жамоатчилик муҳокамасига ҳавола этиладиган баҳс темаси «Тўй — умр гултожи» сўзлари катта қилиб ёзиб қўйилган.

Кенг ва ёруғ зални тўлдириб ўтирган меҳмонлару мезбонларнинг кўзларида ҳаяжон ва табассум. Улар бугун инсон ҳаётида бир марта бўладиган тўйни мазмунли, ихчам ва дабдабабозликсиз ўтказиш тўғрисида ўз фикр ва мулоҳазаларини айтиш учун бу ерга келишган. Давранн бошқарувчи С. Ўтанов кечани очиб баҳсни бошлаб берди.

— Социалистик тузум янги кишини тарбиялашда халқ томонидан узоқ даврлар мобайнида ардоқланиб келинган маросим ва анъаналарга янгича руҳ бермоқда, — дейди ўз сўзида у. —Чунки маросим ва урф-одатларнинг барчаси давр моҳиятини акс эттириши, унинг мустаҳкамланиши, такомил топишига бўйсуниши шарт. Шу нуқтаи назардан қараганда шаҳримизнинг бир группа таниқли кишилари томонидан «Тошкент оқшоми» газетасининг шу йил 10 сентябрь сонида эълон қилинган «Тўй — умр гултожи» мақоласи минглаб кишилар дилидаги гап бўлди.

Тўйлардаги исрофгарчиликлар ҳақида кўпдан бери гапириб келамиз. Нонни исроф қилмайлик деймиз. Лекин кўпинча сўзимиз ижобатсиз қолиб кетмоқда. Эндиликда нонни исроф қилмасликни қатъий қиладиган вақт етиб келди. Бунинг учун маҳалла активларини тўйларда нон исрофгарчилигини қаттиқ контроль қилиш ишига жалб этиш лозим.

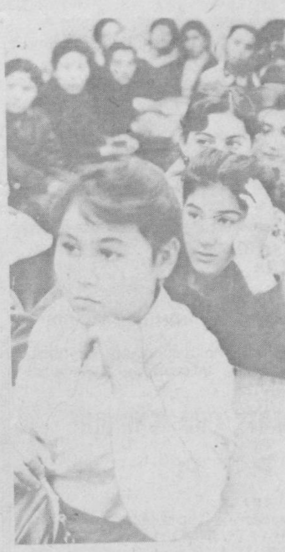

Маҳалла комитетининг раиси Тошкент халқ хўжалиги институтининг доценти Т. Бекмуҳамедов шундай деди:

— Маҳалламизда уч мингдан ортиқ аҳоли бор. Улар аҳил, бир-бирлари билан меҳрибон, тотув яшашади. Шуниси қувончлики, ҳар бир янгилик маҳалламиз кишиларининг эътиборидан четда қолмайди. «Тўй-умр гултожи» ва «Шовқин-сурон тўйлар» мақолалари ҳам маҳалладошларимиз диққатини дарҳол ўзига тортди.

Чиндан ҳам тўй — фаровонлик белгиси. Икки ёш қалб ҳаётида ўчмас из қолдирувчи маросим. Шундай экан уни чиройли ва кўнгилли ўтказиш шарт. Лекин бу ортиқча сарф-харажат, ичкиликбозликка ўрин бериш деган гап эмас. Тўйни ҳеч қандай дабдабабозликсиз ҳам ширин ўтказиш мумкин. Бунинг учун маҳалла активлари бир ёқадан бош чиқаришлари керак, улар тўйбошига йўл-йўриқ кўрсатишлари, тўй харажатларини аниқ ҳисоб-китоб қилиб беришлари шарт.

Маҳалламиздаги тўйларда спиртли ичимликлар тортилишига мутлақо барҳам берилди. Ўтган олти ой мобайнида бу ерда 60 га яқин никоҳ тўйлари ўтди. Уларнинг биронтасида ҳам ичкиликбозликка йўл қўйилмади. Лекин рўй-рост айтганда камчиликлар ҳам йўқ эмас. Масалан, чарлар, «қиз оши» ва куёв чақириғини олайлик. Катта тўй қилиб юртни чорлаган одамга бу тўйчалар ортиқча эмасми?

Одатда тўйнинг қандай ўтиши, яъни тўйга қанча одам келиб, ошга қанча гуруч дамлангани, қайси хонанда-созандалар келгани тўйнинг яхши-ёмон ўтганини билдирмайди. Тўйларимиз давримизга ярашиқли, ичкиликсиз ва исрофгарчиликсиз ўтказилишини ота-оналаримиз, қўни-қўшнилар, маҳалла активлари ва қолаверса ёшларимизнинг ўзлари ҳам ўйлаб кўрсалар айни муддао бўлар эди.

Яқинда маҳалла активлари Ҳикмат Аҳмедов хонадонида файзли тўйнинг гувоҳи бўлишди. Ихчам, ҳеч қандай дабдабабозликсиз, камтарона ўтган бу тўй кўпчилик оғзида достон бўлди. Нега шундай бўлди? Аввало тўй ичкиликсиз ўтди. Мутлақо исрофгарчилик бўлмади. Маҳалла санъатчилари микрофонсиз даврани роса қизитишди. Қолаверса бу тўй ҳеч қандай олди-бердисиз бир кунда ўтди.

Куёв томон ҳам, келин томон ҳам ўз меҳмонларини баҳоли қудрат кутиб олишди. Тўйхонага ташриф буюрганлар бу хонадондан мамнун бўлиб чиқиб кетишди.

Баҳс кечасида актив қатнашган маҳалла активларидан Б. Муҳамедова, А. Исмоилов, Н. Риқсиев, Ж. Қодировалар ана шу ҳақда гапирдилар. Пенсионерлардан Н. Адҳамов, М. Мирҳайдаров, Т. Юнусов, А. Раҳимов, ёшлардан М. Толипова, Н. Ҳамдамовалар ўз сўзларида баъзи тўйлар тонг отаргача давом этаётгани, микрофонлар жарангидан қўни-қўшнилар ороми бузилаётганлигини таъкидлашди. Тўйлар кечки соат саккизда бошланиб, соат ўн бирда ёпилиши тўғрисида таклифлар киритилди. Жамоатчиликнинг бу фикри маҳалла аҳли томонидан маъқулланди.

Кеча тугади. Атрофга оқшом чўкди. Лекин ҳеч ким ўз жойини тарк этгиси келмасди. Кечада Ватан, дўстлик, ёшлик ҳақидаги қўшиқлар янгради. Одамлар руҳидаги тетиклик ва яхши кайфият уларнинг кўзларидан шундоққина билиниб турарди.

М. КОМИЛЖОНОВ.

СУРАТДА: кеча қатнашчилари тасвирланган.

М. Нуриддинов фотоси.

● Сув манбалари—ҳаёт томирлари

ҚЎШ ҚАВАТЛИ БУЛОҚЛАР

Ҳурматли редакция! Бўстонлиқ тоғларидан шаҳримизга келадиган дарёлар сувидаги булоқ ва чашмаларнинг аҳамияти қандай? Булоқлар табиати ўрганилганми?
Равшан ОРИФЖОНОВ,
техникум ўқувчиси.

Шаҳримизга тоғлардан келадиган дарёлар об-ҳаётимиз манбаи, ризқи-рўзимиз, ноз-неъматларни яратувчи бебаҳо бойлигимиздир. Дарёлар сувининг мўл-кўл бўлишида, шифобахш хосиятларида булоқ-чашмаларнинг аҳамияти катта. Бўстонлиқ тоғларида 700 дан ортиқ карст булоқлар табиати ўрганилиб, уларнинг ер сатҳига чиқиш жойларининг карталарини тузганмиз. Бу булоқлар ер ости карст сувларининг турли «поғона» ларига, яъни гидродинамик зоналарига боғлиқ бўлиб шу зоналардан тўпланади.

Бўстонлиқ бўйлаб сайр қилсангиз, турли баландликдан ёки дарё водийларидан қайнаб чиқиб шарқираб оқаётган булоқ сувларига дуч келасиз. Агар сиз шу кўрган булоқларингизни абсолют баландликлари бўйича тоғ ёки дарё водийларининг кўндаланг кесимига қўйиб чиқсангиз, ушбу булоқлар кўп қаватли бўлиб сафланишади.

Бўстонлик булоқлари асосан уч группага бўлинади. Тоғ ён бағирларидан чиқувчи булоқлар районда энг кўп тарқалган бўлиб, сони жиҳатдан биринчи ўринда туради [расмга қаранг]. Келажакда, уларнинг айримларини водопровод орқали яқин орадаги аҳоли пунктларига ва дам олиш зоналарига «тортиқ» қилиш мумкин. Иккинчи группа булоқлар эса, дарё водийларидаги террасалардан чиқиб, атрофдаги қишлоқлар ҳамда дам олиш уйларини сув билан таъминлайди. Сўнгги учинчи группа булоқлар эса, дарё ва сой ўзанидан чиқувчи ва серсувлиги билан бошқа группалардан ажралиб турувчи «қайнар» булоқлардир. Бу булоқлар баъзан сойларни йил давомида оқар сувлар билан таъминлаб туради.

И. ОТАЖОНОВ,
илмий ходим.

● Ҳаваскор боғбонлар, Сизлар учун!

ЯХШИДАН БОҒ ҚОЛАДИ

Халқимизда «яхшидан боғ қолади», деган нақл бор. Лекин бутун бошли боғ бунёд этишнинг ўзи бўладими? Бунинг учун неча йиллаб тер тўкиб меҳнат қилиш керак. Бир сўз билан айтганда ёш болага қандай парвариш лозим бўлса, ниҳолларни ҳам ана шундай парваришлаш лозим бўлади.

Ўзбекистонда мевали ва резавор-мевали ўсимликларнинг 70 тури ўсади. Мевали дарахтларнинг нормал ўсиши ва тўғри ривожланиши кишидан катта меҳнат талаб қилади. Бу борадаги биринчи агротехник тадбирлардан дастлабкиси — мевали дарахтларга шакл беришдир. Маълумки, республикамизда кўпчилик мевали дарахт турларига паст танали шакл бериш усули кўпроқ қўлланилади. Марказий танада асосий шохларнинг жойлашиш характерига қараб шох-шаббаларга ярусли, косасимон, сийрак ярусли, бутасимон шакл берилади. Мевали дарахтларга танасидан 80—100 сантиметр баландликда, баланд танали дарахтга 150—200 сантиметр баландликда шакл берилади.

Кейинги йилларда сийрак ярусли шакл бериш усули кенг қўлланилмоқда. Бу усулда дарахтда тананинг турли томонларида бирин-кетин жойлашган 5—8 та асосий ва битта-иккита қўшимча шох қолдирилади, асосий шохлар орасида тана бўйлаб оралиқ қолади. Бу — шохларнинг танада мустаҳкам ўсишини таъминлайди, шох-шабба жуда қалинлашиб кетмайди.

Буташ, шох ва новдаларини қисқартириш ҳамда шох-шаббани сийраклаш билан дарахтларга шакл берилади. Қисқартириш усули қўлланганда, шу йили ўсган новдаларнинг ёки кўп йиллик шохларнинг бир қисми кесиб ташланади. Шох-шаббанинг ички қисми сийраклаштириладиган бўлса, навда, шох ёки бутоқлар асосий танага туташган жойидан қирқиб ташланади. Дарахтлардан янги навдалар ўсиб чиқиш учун эски ва қуриган шохларини кесиб ташлаш лозим. Бу ўз навбатида ўсимлик ҳаётини узайтириш ва ҳосилни тиклаш усулларидан бири ҳисобланади.

Кўпчилик боғбонлар 20—25 йиллик олма, нок, 10—15 йиллик ўрик, гилос, олхўри ва олча дарахтларини турли усулда ёшартирадилар. Дарахтларни ёшартиришнинг уч тури бўлиб уларга енгил, кучли ҳамда бутаб ёшартириш усуллари киради. Енгил ёшартиришда асосий шохлар қулай томонга ривожланган ён шохларнинг учидан, кучли ёшартиришда эса асосий шохларнинг учдан икки қисми кесиб ташланади. Бунда келаси йили бир нечта янги навда ўсиб ривожланади. 3—4 йилдан сўнг улардан янги шох-шабба шакллантирилади. Дарахтлар ҳосил бериш ҳамда қурий бошлаш даври охирида ёшартириш мақсадида буталади. Бунда асосий шохлар қисқартирилиб, улардан 1—2 йиллик навдаларнинг айримлари олиб ташланади. Бу усулда запас озиқ моддалар дарахтларнинг кўп гуллаши учун сарф бўлмайди, тугилган мевалар тўкилиб кетмайди. Ёшартирилган олма ва нок дарахтлари тўртинчи йилда, ўрик ва шафтоли иккинчи йилдаёқ ҳосилга киради.

Шохларнинг кесилган жойига боғ малҳами ёки алиф аралаштирилган мойли бўёқ суртиб қўйилади. Дарахтларни ёшартираётганда уларнинг умумий ўсиш кучига қаралади. Суст ўсаётган ёки нимжон дарахтлар бир йилда эмас, икки йилда ёшартирилса ҳам бўлади. Ёшартиришдан олдин дарахт ўсаётган ернинг ҳар бир квадрат метрига 5—6 килограмм чириган гўнг ёки минерал ўғит аралашмаси солиб, қондириб суғорилади. Тўғри ёшартирилган дарахтлар яна 10—15 йил, ҳатто бундан ҳам узоқ йил ҳосил беради. Бундай соғлом дарахтдан ширин-шакар мевалар териб истеъмол қилиш мумкин. Узоқ умр кўришликнинг асосий омилларидан бири бўлмиш мевали дарахтларни кўпайтириш ва уни парваришлаш ишлари асосан баҳор ва куз ойларида олиб борилишини унутманг.

О. КАРИМОВА.

ТОШКЕНТ ШАҲАР МЕҲНАТКАШЛАРИ ВАКИЛЛАРИНИНГ НАМОЙИШИ ТЎҒРИСИДА

1985 йил 7 ноябрда Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 68 йиллиги байрами шарафига В. И. Ленин номли майдонда Қизил Байроқ орденли Туркистон ҳарбий округи қўшинларининг муради ва Тошкент шаҳар меҳнаткашлари вакилларининг намойиши бўлади.

Қизил Байроқ орденли Туркистон ҳарбий округи қўшинларининг муради соат 10.00 да бошланади.

Намойишда иштирок этадиган меҳнаткашлар вакиллари корхоналар, ташкилотлар ва муассасалар бўйича йиғилиш пунктларида тўпланиб, белгиланган маршрут бўйича район колонналари составида В. И. Ленин номли майдонга борадилар.

Таклиф билетлари бўлганларни В. И. Ленин номли майдонга киритиш соат 9 дан 45 минут ўтганда тўхтатилади.

Махсус пропускага эга бўлган автомашиналардан ташқари барча турдаги транспорт воситалари ҳаракати шаҳарнинг марказий қисмида А. Навоий, Энгельс, К. Маркс, Пролетар, Ш. Руставели кўчаларида, Ш. Рашидов проспектида, В. И. Ленин номли проспектда соат 7.00 да тўхтатилади ва меҳнаткашлар намойиши тугагандан сўнг қайта бошланади.

Тошкент метрополитени 7 ноябрь куни эрталаб соат 6.00 дан кечаси 2.00 гача ишлайди. «Пахтакор» ва «Октябрь инқилоби» станцияларининг соат 8,00 дан соат 14.00 гача фақат «чиқиш» қисми ишлайди. Бу вақтда, «В. И. Ленин номли майдон» станцияси ёпиқ бўлади.

ШАҲАР КОМИССИЯСИ.

Редактор
Ш.О.УБАЙДУЛЛАЕВ.

4 — 6 НОЯБРЬ КУНЛАРИ

ШАҲАРНИНГ БАРЧА РАЙОНЛАРИДА

МЕВА ВА САБЗАВОТ ҲАМДА ЧОРВАЧИЛИК МАҲСУЛОТЛАРИ СОТИШ БЎЙИЧА

БАЙРАМОЛДИ САВДО ЯРМАРКАСИ

Ярмарка қуйидаги бозорларда ўтказилади:
Киров районида — Дзержинский номли майдонда, Юнусобод бозорида.
Акмал Икромов — Фарҳод бозорида.
Чилонзор — метронинг «Чилонзор» станцияси.
Фрунзе — Тўқимачилик комбинати ёнида.
Октябрь — Октябрь бозорида.
Собир Раҳимов — Қорақамиш бозорида.
Куйбишев — Трактор заводи атрофида, 1-Қорасув массивида.
Ҳамза — Шолохов кўчасида.
Сергели — Сергели бозорида.
Ленин — Зелений бозорида.

ХУШ КЕЛИБСИЗ!
ТОШКЕНТ ШАҲАР САВДО БОШ БОШҚАРМАСИ.

«СОВҒАЛАР» СИЗНИ МАМНУН ЭТАДИ

ҲАМИША ҚЎЛ КЕЛАДИГАН СОВҒАЛАР — УЛАР АТИРЛАРДИР. АГАРДА «МИЛОЙ ЖЕНШИНЕ», «ЖЕЛАЮ СЧАСТЬЯ» АТИРЛАРИ, «МОЙ ЛЮБИМИЙ» ОДЕКОЛОНИ ЁЗИЛГАН ЧИРОЙЛИ ИДИШЛАРДАГИ АТИРЛАР ТАҚДИМ ҚИЛИНСА ЯНАДА СОЗ БЎЛАДИ.

«ТОШКЕНТ» ЧАКАНА-САВДО ФИРМАСИНИНГ МАГАЗИНЛАРИДАН

СИЗ СОВҒАБОП АТИРЛАРНИ, ОДЕКОЛОНЛАРНИ, ЭРКАКЛАРГА АТАЛГАН СОВҒА ТУРКУМЛАРИ (одеколон, соқол олиш учун кремлар, галстук) СОТИБ ОЛАСИЗ.

ХОҲИШИНГИЗГА КЎРА СОВҒАЛАРНИ КОМПЛЕКТ ҚИЛИШИНГИЗ ҲАМ МУМКИН.

Агарда сиз янада «салмоқли» совға тақдим этиш ниятида бўлсангиз, магазиннинг трикотаж, тикув буюмлари, газламалар бўлимларига кириб ўтишни унутмангиз.

«ТОШКЕНТ» ЧАКАНА-САВДО ФИРМАСИНИНГ МАГАЗИНЛАРИ БАЙРАМ АРАФАСИ КУНЛАРИДА УЗАЙТИРИЛГАН ИШ КУНИДА — СОАТ 22.00 ГАЧА ИШЛАЙДИ.

МАГАЗИНЛАР АДРЕСИНИ МАЪЛУМ ҚИЛАМИЗ:
8 — «Олмазор» массиви, 67-уй.
12 — Халқлар дўстлиги проспекти, 5-уй.
16 — Луначарское шоссеси. 123-уй.

«ТОШКЕНТ» ЧАКАНА-САВДО ФИРМАСИ (телефон 24-23-96).

ТОШКЕНТЛИКЛАР ВА ПОЙТАХТИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ УЧУН!

БАЙРАМ САВДО ХАРИДИГА МАРҲАМАТ!

Шаҳарнинг йирик савдо ташкилотлари —«ТАШТЕКСТИЛЬШВЕЙТОРГ», «ТАШГАЛАНТЕРЕЙТОРГ», «ТОШКЕНТ» ЧАКАНА-САВДО ФИРМАСИ, «ТАШХОЗТОРГ», «ТАШКУЛЬТТОРГ», ГУМ ва ЦУМда

БАЙРАМ САВДОСИ БОШЛАНДИ

Байрам савдосида кийим-кечаклар, пойафзаллар, галантерея ва кўн галантерея моллари, парфюмерия, соатлар, грампластинкалар, фото моллари савдога қўйилган.

ЦУМ ва ГУМнинг совғалар бўлимларида амалий санъат усталари тайёрлаган нафис буюмлар сотилмоқда.

«Таштекстильшвейторг» магазинлари тайёр либослар: шойи, жун, кримплен, хонатласдан тикилган кўйлаклар, блузкалар, юбкаларни харидорлар диққатига ҳавола қилмоқда.

«Ташгалантерейторг» байрамга атаб ҳар куни ишлатиладиган чиройли сумкалар, спорт ва хўжалик сумкалари, портфелларни савдога чиқарди.

«Тошкент» фирмаси трикотаж либослари — свитерлар, жакетлар, костюмлар, жилетлар, блузкаларни харидорларга тавсия қилмоқда.

Йирик савдо корхоналарининг парфюмерия бўлимларига ҳам кириб ўтишни унутмангиз. «Милой женшине», «Лола», «Желаю счастья», «Агат», «Чайная роза» атирлари, совға қутичалари, бежирим қутичали упа, турли хил тусдаги лаб бўёғи аёлларга тақдим этиладиган муносиб совғалардир.

Биллур идишларни ҳам совға қилиш мумкин: фужерлар, рюмкалар, салатдонлар, конфетдонлар, вазалар.

БАЙРАМ КУНИ — 7 НОЯБРЬ СОАТ 7.00 ДАН БОШЛАБ ШАҲАР КЎЧАЛАРИ ВА МАЙДОНЛАРИДА ОЗИҚ-ОВҚАТ МОЛЛАРИНИ, ЯХНА ИЧИМЛИКЛАР, МУЗҚАЙМОҚЛАРНИ СОТИБ ОЛИШ МУМКИН.

5-6 ноябрь кунлари озиқ-овқат магазинлари соат 24.00 гача, саноат моллари магазинлари эса соат 22.00 гача ишлайди.

Байрам — 7-8 ноябрь кунлари барча озиқ-овқат магазинлари одатдагидек ишлайди.

ТОШКЕНТ ШАҲАР САВДО БОШ БОШҚАРМАСИ.

ДАСТУРХОНДАГИ БИЛЛУР — БАЙРАМ КЎРКИ

БИЛЛУРДАН ИШЛАНГАН ГУЛ ВА МЕВА ВАЗАЛАРИ, КОНФЕТДОНЛАР, САЛАТДОНЛАР, МУРАББО ВАЗАЛАРИ, РЮМКАЛАР, ФУЖЕРЛАР ВА БОШҚА ИДИШЛАР СИЗНИНГ БАЙРАМ ДАСТУРХОНИНГИЗНИ БЕЗАЙДИ, УНИНГ ЧИРОЙИНИ ЯНАДА ОЧАДИ.

Ҳар бир уй бекаси биллурдан қилинадиган совғаларни мамнунлик билан қабул қилади.

«ТАШХОЗТОРГ» (телефон 91-59-33).

ЛАЗЗАТЛИ ИЧИМЛИКЛАР — МЕҲМОН ҲУРМАТИ

БАЙРАМ ДАСТУРХОНИ ОДАТДА ЛАЗЗАТЛИ, ЎЗИГА ХОС ТАОМЛАР БИЛАН ТЎКИН БЎЛАДИ. АВВАЛО УЙ БЕКАСИ МАРОСИМГА АЛОҲИДА ҲИММАТ БИЛАН ТАЙЁРГАРЛИК КЎРАДИ, ЎЗИНИНГ ПАЗАНДАЛИК МАҲОРАТИНИ НАМОЙИШ ЭТАДИ.

Агарда байрам куни хонадонга бола етаклаган меҳмонлар марҳамат қилса, бунинг учун яхна ичимликлар, шарбатлар жуда ҳам керак бўлади.

ТАШЛИМВОДТОРГ

БАЙРАМ ДАСТУРХОНИ УЧУН

«ТАРХУН», «АПЕЛЬСИНОВИЙ», «ЛИМОННИЙ», «ЮЖНИЙ», «РАЙҲОН», «РОҲАТ», «ДЮШЕС», «БУРАТИНО», ПЕПСИКОЛА, ТОШКЕНТ МИНЕРАЛ СУВИ, ТОМАТ, УЗУМ ВА МАНДАРИН ШАРБАТЛАРИНИ, ШУНИНГДЕК ПЛОМБИР, МАҒИЗ ВА ШОКОЛАД ҚЎШИЛГАН, ҚАЙМОҚЛИ, МАНДАРИНЛИ, «МОРОЗКО», ЭСКИМО МУЗҚАЙМОҚЛАРИНИ СОТИБ ОЛИШНИ МАСЛАҲАТ БЕРАДИ.

«ТАШЛИМВОДТОРГ» (телефон 56-57-19).

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ (телефон 45-37-27)

В. И. ЛЕНИН НОМЛИ СССР ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА
9 ноябрь соат 16.00 ва 20.00 да
10 ноябрь соат 20.00 да
КПСС XXVII СЪЕЗДИ ВА ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИНИНГ XXI СЪЕЗДИ ОЛДИДАН
Бутуниттифоқ профессионал бадиий коллективлар кўриги-конкурси дипломанти, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати

ВОКАЛ-ХОРЕОГРАФИК «ЛАЗГИ» АНСАМБЛИНИНГ КОНЦЕРТИ

Қатнашадилар:
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: ОРТИҚ ОТАЖОНОВ, ФЕРУЗА СОЛИХОВА, ГУЛСАРА ЁҚУБОВА
Бадиий сўз устаси ҲАСАН ЙЎЛДОШЕВ.
Солист— ЎКТАМ АҲМЕДОВ.
Ўзбек халқ чолғу асбоблари ансамбли.
«Лазги» ансамблининг БАДИИЙ РАҲБАРИ—Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист ОРТИҚ ОТАЖОНОВ.
Балетмейстери—Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист ва СССР Давлат мукофотининг лауреати РАВШАНОЙ ШАРИПОВА.
Билетлар СССР Халқлари дўстлиги саройи кассаларида соат 14.00 дан сотилмоқда.

театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 4/XI да **Ҳаётбахш ўлим** (17.00), 5/XI да **Фирибгарнинг найранглари** (12.00), **Уйқудаги гўзал** (17.00), 6/XI да **Уйқудаги гўзал** (12.00), **Князь Игорь** (17.00), 7, 8/XI да **Байрам концерти**.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 6/XI да **Инқилоб тонги**, 7/XI **Куёв** (13.00), **Парвона** (19.00).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 4/XI да **Хотинимнинг эри**, 6/XI да **Олифта**, 7, 8/XI да **Сатира ва юмор кечаси** (16.00, 19.30).

цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА **Тонина Трофимова раҳбарлигидаги «Гуллар байрами» катта байрам томошалари** (4, 5/XI да 10, 13, 16, 19.30 да; 6/XI да 10, 13, 16.00. 7/XI да 13, 16, 19.00 да).

кино

4, 5 НОЯБРДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:
«КЕЛИБ АЙТГАНЛАРИМ» — **Санъат саройи** (катта зал 10.30, 12, 14, 16, 18, 20.00; телефонлар 44-21-34, 44-21-44, 44-21-74), **Чайка** (жуфт соатларда, сўнгги сеанс 21.45 да; телефон 77-06-20), **Нукус** (тоқ соатларда, телефон 46-70-69), **Тошкент Советининг 50 йиллиги** (тоқ соатларда, телефон 78-47-25).

«ҚИШДА ПИШАР ОЛЧА» — **Қозоғистон** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 35-24-92), **Дружба** (тоқ соатларда, телефон 66-15-75), **ВЛКСМ 50 йиллиги** (жуфт соатларда, телефон 33-44-52).

«ҚАНЧАЛАР ЁШ ЭДИК» — **Восток** жуфт соатларда, сўнгги сеанс 21.30; телефон 91-14-61), **Тинчлик** (тоқ соатларда, телефон 58-36-06), **К. Ерматов номли** (тоқ соатларда, телефон 24-22-66), **Ғунча** (16, 18, 20.00; телефон 42-02-22).

ТВ

душанба

4 НОЯБРЬ

● МТ I

15.00 Янгиликлар.
15.20 Мамлакат телестудияларининг ҳужжатли фильмлари.
16.10 Болалар учун фильм. «Иванна ҳужумда» (ЧССР).
17.20 Ватанпарварлик руҳидаги куйлар конкурсининг якунловчи концерти.
18.00 «Онамларнинг мактаби».
18.30 «Горнчилар, қаердасиз!»
19.00 «Расмларда қуёш акси бор».
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 «Ишлар ва одамлар». Шахтада фан-техника тараққиётини ривожлантириш ҳақида.
19.55 «Тоғ дарёларидан ҳам шиддатлироқ». Сув туризми ҳақида телефильм премьераси.
20.05 Футбол шарҳи.
20.35 «Бир биографиядан лавҳалар». Балет премьераси.
21.30 «Время».
22.00 Хоккей бўйича СССР чемпионати. МАСК — «Динамо» (Москва). Танаффус пайтида (23.05) — «Дунё воқеалари».

● МТ II

18.30 Янгиликлар.
18.45 «Сиз яратган боғ».
19.15 «Кинотомошабин ҳамроҳи».
20.00 Ритмик гимнастика.
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.45 «Халқаро панорама».
21.30 «Время».
22.00 «Болтиқ шон-шуҳрати». Бадиий фильм.

● ЎзТВ I

18.00 Янгиликлар.
18.15 Мактаб ўқувчилари учун. «Дўстларимиз планетаси» (рус.).
18.45 «Самовий саёҳат». Мультфильм.
19.00 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Ёдимизда, қалбимизда ҳамиша» (рус.).
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Кузнинг илиқ тошлари». Телефильм.
20.00 «Халқлар дўстлиги — адабиётлар дўстлиги».
20.30 «Ахборот».
20.50 «Созандалар ҳақида ҳикоялар». Э. Мирқосимова.
21.30 Москва. «Время».
22.00 «Хирмонингизга барака». Пахтакорлар учун кўрсатув ва концерт.
23.05 «Тикланган хазиналар». Ҳужжатли фильм премьераси («Ўзкинохроника»).
23.15 Кўрсатувлар программаси.

● ЎзТВ II

18.05 Кўрсатувлар программаси.
18.10 «Мангу» бошоқ донлари». Ҳужжатли фильм.
18.25 «Революция туфайли туғилган». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. I-серия. «Оғир куз» (рус.).
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 Ритмик гимнастика.
20.05 «Оламни кашф этиб». Телефильм.
20.30 «Ахборот».
20.50 «Кулги устаси» (рус.).
21.10 «Олтин сўта». Телефильм.
21.30 МТ II

сешанба

5 НОЯБРЬ

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 «Салом, дала». Ҳужжатли фильм.
10.00 Болалар учун фильм. «Ўтлоқдаги конушта». 2-серия.
11.10 Ёшлик куйлайди ва рақсга тушади.
11.30 «Саёҳатчилар клуби».
12.30 Янгиликлар.
* * *
15.00 Янгиликлар.
15.20 «Инсон ва табиат». Ҳужжатли фильмлар.
16.05 «Қувноқ стартлар».
16.50 Болалар учун фильм. «Швартовларни ечиб юборинг!»
18.15 Вальслар ва серенадалар.
18.35 «Фан ва турмуш».
19.05 «Пекка». Мультфильм премьераси.
19.15 «Дунё воқеалари».
19.35 «Шу куннинг почтаси».
20.00 «Милтиқли киши». Бадиий фильм.
21.30 «Время».
22.05 «Музика ҳамма учун».
23.15 «Дунё воқеалари».

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.20 Мультфильмлар: «Дўстларни ҳамма жойда топасан», «Бизга таниш Михаэла».
9.40 Грозний шаҳри «Орга» халқ рақс ансамблининг концерти.
10.15 «Қорақум пасторали». Телефильм.
10.35 «Онамларнинг мактаби».
11.05 Ҳунар-техника билим юртларининг ўқувчиларига. Эстетик тарбия.
11.35 «Болтиқ шон-шуҳрати». Бадиий фильм.
13.05 «Будильник».
13.35 Француз тили. I-йил шуғулланаётганлар учун.
14.05 Болалар учун фильм. «Каллайи саҳарда». I-серия.
15.15 «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!»
16.15 Янгиликлар.
* * *
18.30 Янгиликлар.
18.50 «Михаил Фрунзе». Телефильм.
19.50 «Музикали киоск».
20.20 «Ҳали қиш келмасдан...» Литва табиати ҳақида телефильм.
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.45 Халқ куйлари.
21.00 «Товарлар, хизмат кўрсатиш тармоқлари, реклама».
21.30 «Время».
22.05 «Келдию кетди». Бадиий фильм.

● ЎзТВ I

7.30 Ритмик гимнастика.
7.50 «Салом, кичкинтойлар!» Мультфильм.
8.00 «Пионер телетайпи».
8.10 «Тонгги тароналар».
8.20 Врач маслаҳати.
8.30 «Ахборот».
* * *
18.00 Янгиликлар.
18.15 «Шоирлар — болаларга». А. Кўчимов, М. Раҳмон.
18.50 «Иранинг кундалиги». Телефильм.
19.05 КПСС XXVII съездига — 27 зарбдор ўн кунлик. «Стахановчилик ҳаракати анъаналари давом этади» (рус.).
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Бугун оламда нима гап?» Халқаро аҳвол кундалиги.
20.00 «Бир асар тарихи». Ғ. Ғулом. «Кўкан».
20.30 «Ахборот».
20.50 С. М. Киров номли Ўш музикали драма театри артистларининг концерти.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Нафосат». Хотин-қизлар программаси.
23.15 Кўрсатувлар программаси.

● ЎзТВ II

9.00 — 16.20 МТ II
18.05 Кўрсатувлар программаси.
18.10 «Революция туфайли туғилган». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 2-серия. «Ҳужум» (рус.).
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Жажжи юлдузлар». Болалар учун фильм-концерт.
20.30 «Ахборот».
20.50 «Куртат». Телефильм.
21.00 «Самарадорлик, сифат, тежамкорлик учун» (рус.).
21.30 МТ II

РЕСПУБЛИКА БИЛИМЛАР УЙИДА
4—5 НОЯБРЬ КУНЛАРИ
«АЖОЙИБ ЮЛДУЗЛАР» ЛИЛИПУТЛАР АНСАМБЛИНИНГ
ГАСТРОЛЛАРИ
«КОЛЕСО» ВОКАЛ-ЧОЛҒУ АНСАМБЛИ ЖЎР БЎЛАДИ.
Ансамблнинг бадиий раҳбари — ИВАН ПРОЦЕНКО.
Томошалар соат 19.30 да бошланади.
Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинмоқда.
Касса ҳар куни соат 14.00 дан очиқ.
56-77-57 телефони орқали справкалар олиш мумкин.

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети шаҳар партия комитетининг аъзоси, В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университети партия комитетининг секретари В. В. Скворцовга онаси
Мария Михайловна СКВОРЦОВАнинг
вафот этганлиги муносабати билан таъзия изҳор этади.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ»)
—орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и Ташгорсовета.
(Газета бир йилда 300 марта чиқади).

БИЗНИНГ АДРЕС:
700047, ТОШКЕНТ ШАҲРИ, ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32.

Телефонлар: секретариат — 33-57-02: бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат — 33-08-74; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги — 32-55-39; Совет қурилиши ва ҳуқуқ —32-54-19; фан, мактаб, олий ўқув юртлари — 32-53-10; адабиёт ва санъат —32-56-81; ахборот —33-28-95; спорт ва ҳарбий ватанпарварлик ишлари— 32-55-32; хатлар — 33-29-70; эълонлар бўлими— 33-81-42.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р- 12594. А — 22850. Индекс 64690 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10